

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSRE:

4-hasdos petit sor egyszer 20 ft.
minden következőnél 16 ft.

Éjféltől petit sora 40 ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlítő
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, június 6.

Mai számunk főbb közleményei:

Anarchia a képviselőházban.
Az Acsev. közgyűlése.
Botrányosorozat a parlamentben.
Jegyző-deputáció Tiszánál és Lukácsnál.
Justh Gyula kalandjai.
Az automobil verseny első napja.
A kitiltott képviselők haditerve.
Osztrák beavatkozás.
A jegyzők és a parlamenti események.
Tarkaságok.

**A parlamenti botrányok
visszhangja a vidéken.**

Arad, június 5.

Öt órai gyorsvonatárválság, a telefonnak gondolatközlése, hírterjesztése szerint pedig egész jelentéktelen időköz választ el bennünket a parlamenttől, amelyben kétségen kívül rendkívüli, eddig soha nem történt események kergetik egymást. A régi forradalmak eseményeit a pesti gyorskocsi csak napok múlva hozta le a vidéki városokba; most azonban az események láza, izgalma, idegfeszítő hatása szinte egy időben terjed el a főváros hangulatváltozásával. És mikor itt a vidéken tudottá vált, a külvárosi utcákban is híre futott, hogy a parlament milyen rendkívüli körülmények mellett, a külföld törvényhozásaiban is csak a végső szükségben alkalmazott formák között szavazott meg egy törvényt, hogy a sippal és automobil kiirtókkal ellentálló képviselőket a háznagy rendőrökkel vezettette ki, nem is egy-kettőt, hanem negyvenet, közöttük a harcós ellenzék vezérét, — milyen volt akkor a vidék hangulata, érzésvilága?

Az utcák, a terek változatlan rendje, zavartalan nyugalma után még nem lehetne azt mondani, hogy teljesen közömbös maradt. A tüntetések, utcai jelenetek szervezés, előkészítés, a szervezett rétegeknek kiadott vezényszó nélkül nem szoktak bekövetkezni. Ilyen apparátusa a polgárságnak nincsen. De a zajos jelenetek nélkül is megfigyelhető az érzések erősebb hullámozása, a rokonszenv, vagy a felháborodás, a melyet a nagy események híre ki szokott váltani, és amely azután formákat is talál, hogy megnyilatkozzék.

A június 4-iki események híre nem hagyta egész hatástalanul a vidéket. A vidéken, (talán ép azért, mert a parlament működését, magukat a törvényhozókat közvetlenül nem látják) különösen régebben nagyobb volt a politikai szintérnek, a politikusoknak nimbusza. Talán volt valami naivitás is benne, hogy a honatyákat, a kikkel az ország nagy nyilvánossága nap-nap után foglalkozik, fölöttünk álló embereknek hittük és érthetőnek tartottuk a fővárosi sajtó buzgalmét, hogy ezeknek az embereknek sokszor egész jelentéktelen mondasait, selejtes elmésségeit is följegyezzék. Annál mélyebb hatást kelthetett tehát a vidéken, hogy ezeknek az embereknek az összességét, az egész parlamentet látja tekintélyben megtörve, méltóságban megfogyva.

Ezen túl azonban nincs hatása az eseményeknek, akármennyire rendkívüliek is azok. Egy esztendő alatt a magyar képviselőház fogalma egészen összeolvadt az obstrukció fogalmával. A vidék, a törvényho-

zás tekintélyében és missziójában bizó vidék azelőtt a parlamentben látta sorsának egész megváltását. A tisztviselő fizetésjavítást, az iparos segítséget, a kereskedő a jobb keresetmódot előmozdító intézkedéseket, az intellektüel több kulturát, a munkás, az alkalmazott szociális intézkedéseket, — és így tovább. A régi parlamenteknek szinte terhes volt a sok feléje forduló várakozás, a sok türelmetlen igény és némi politikusból ki is tört: de uraim, mindent, egyszerre mégse lehet a törvényhozástól várni!

Attól a parlamenttől, amelyet végleg hatalmába kerített az obstrukció, nem várt, nem remélt és már nem is kívánt senki semmit. Szinte mosolyt keltett, ha még egy-egy gyűlésen a régi mondás hangzott el: „és intézzünk föliratot a törvényhozáshoz...” A törvényhozáshoz? Hol van az?

A vidék, hogy a tulnyomó részének hangulatáról híven adjunk tükört: az eseményekben az obstrukcióval való, hatalmas birkózást lát. Hogy ebben a birokban fölborultak a házszabályok: az a képviselők dolga. Magukból a házszabályokból — cinikus mondás, de van valami benne, — senki se kapott kenyeret, se egyéb, kézzel fogható jót. Ha a kénytelen, kegyetlen erőszak a rend mellett veszedelmes precedenseket teremtett: ezek élet azoknak kell elhárítani, akik felelősek benne. A fő és a lényeg mégis csak az, hogy lesz-e a törvényhozás, a parlament végre egyéb, mint obstrukció, mint üres színjáték.

Ha más lesz, ha igazi parlament lesz: akkor fog a vidék igazi érdeklődése újra a

A magántudós.

Írta: Falk Richárd.

Verőfényes délelőtt a Dunaparton. Mosolygó szép asszonyok, viruló leányok pazar szabóremekeiket mutogatva libegnek ide-oda az imént megöntözött, frissen szikkadó aszfalton. Szemben a vízzel, egy padon két férfi figyeli a morajló nők tovasuhanó együtteséből feléjük lüktető életet. Az idősebbik, ötven évhez közeledő, nyírott szakállu tanár. Arcára időnként gunyoros vonás ülepszik le. Annál erősebben fújja a szivarja füstjét a sétálók felé, mennél kellemesebb parlumpára hatol feléje az egyes elvonuló hölgyekről. A fiatalabb, innen a harmincon, beleszegzi tekintetét a feltűnedező és elmosódó arcokba, mintha egy pillantással felakarná szívni mindazt, amit az emberi külső elárul. Közben beszélgetnek.

Nemes: No, csak tovább. Én haligatom.

Forth: Maga tetszeleg abban, hogy gunyolódik. De folytonos kajánkodása nem a szelímes emberek karrikírozó művészete. Sietek magát kiabrándítani, nehogy tévedésbe essék. Az öregedő emberek savanykás fensőbbségével néz le mindent és kicsufolja mindazt, amit az ifjúság lenye vesz körül. Ha megharagszik is, kimondom: maga irigy ember.

Nemes: Irgylem — ugy-e — a maga saját külön filozófiáját?

Forth: Nezzé, tisztelt ur. Hála a főváros forgalmának, a véletlen minden három évben hoz össze bennünket s így magának-nem sikerül, hogy életkedvelvétel-tanfolyamot nyis-

son a számomra. Ami a filozófiámat illeti, azt felelem önnek, hogy a gondolatnak kitalálása nem azoknak a joga, akiknek kenyérkeresetük a filozófia, mint magának, hanem akik passzió-nátus elmélkedők, mint én vagyok. Nem akarom a korát szemére vetni, de vannak dolgok, amiknek az elbírálására s a velük való foglalkozásra szükség van valamire, amit egy hívunk, hogy: ifjúság.

Nemes: Látta, én ezt udvariasabban tudtam volna körülírni. Még p-dig: az asszonyi élet-s lélektannal kétféle módon foglalkozhatunk. Empirikusan és impresszionisztikusan. Az empirikus filozófia tapasztalatot igényel. Kort. Az impresszionista filozófia megelégszik a hangulatoktól benyomások megrögzítésével s ehhez elegendő az ifjúság, amire maga olyan nagyon büszke. Holott: az ifjúság elszáll és a tudomány maradandó.

Forth: Már annál, akinek van. Ismét kibújt magából a tanár, nem képes nagyképi kijelentések nélkül elleni.

Nemes: Nem gondolja, hogy kissé túlerős kifejezéseivel túlevezett a görömböség határain.

Forth: Ugyan, kérem! Hát csoda? Végig kell halgatom csufondároskodását, ki kell éreznem a fiatalság megvetését a zavaiból, azzal kell felelnem rá, hogy az öregség nem erény. S mindezt csak azért, mert azt a szerény nézetet kockáztatam meg, hogy vannak a nőknek olyan fizikai, bonctani sajátosságai, amelyek lélektani jelentőségűek.

Nemes: És én erre bátor voltam jóízűen felkacagni.

Forth: Lenézőleg! Ami semmit sem változtat azon a valóságon, hogy én az impresszionistának csufolt magánpszichológus igen is tapasztalati uton szerzett megfigyelések alapján vontam filozófiai következtetéseket anélkül, hogy rendszerek megalapításán töltöttem volna, vagy törném a fejemet.

Nemes: Kár is lenne érte. Tudniillik nem a rendszerért, hanem becses fejéért.

Forth: Köszönöm, hogy a fajam épségét a szívén viseli. Nos, uram, itt van például a medencecsont. Ennek egyes formációi határozottan rávállanak az asszonyi lélekre.

Nemes: Hagyjuk az erotikát.

Forth: Maga nemcsak öregszik, de prüd is?! Nagy, erős medencecsontokból lo nhaságra, anyaságra, tunya odaadásra következtetek. Minél finomabb és kisebb a medencecsont, annál kigyószzerűbb a nő alakja, annál megbízhatatlanabb a jelleme.

Nemes: Ismerte maga Winkelmannét? Kilenven kiló volt a súlya. A medencecsontja tiszteletreméltó körzetet foglalt el. Négy kedvese volt.

Forth: Vagyis nekem van igazam. Benne volt a tunya odaadás.

Nemes: Szotizma!

Forth: Azt csak megengedi, hogy a forma és tartalom között megvan a reláció. Képzőjen el például egy alacsony, molett kis nőt. El tudná-e képzelni ugyanazt a nőt darabonttermetű anélkül, hogy lelki tulajdonságai meg ne változnának. Lakhatónk-e abban felénk, naiv lélek. Avagy egy finom vonalú, magas termetű

parlament felé fordulni, annak eseményei után izgulni. Bizonyos, hogy egy-egy adótörvény, vagy egy-egy a gazdákat, az iparosokat keresetükben érintő reform kisebb jelentőségű, mint az alkotmánynak sérelme, a parlamenti szabadság veszedelem. A közhangulatban azonban amaz mégis nagyobb hullámokat tudna verni. A mi annyit jelent: a parlamentnek nem lehet egyes-egyedül magával foglalkoznia, — hanem előbb a néppel, a közönséggel.

Az obstrukció egészen elpusztította a vidéknek, a népnek a parlamenthez való bizalmát, rokonszenvét, ragaszkodását. Ha a vidék a parlament nagy eseményeit nem tudja annyi izgalommal, annyi érdeklődéssel, annyi megindulással követni, amennyit azok indokolták tesznek: ez az oka. És a vidéknek ezt a felfogását megérezte az egyesült ellenzék, amikor a június 4-iki értekezletén hamarosan elejtették azt az ötletet, hogy rokonszenvért és támogatásért a törvényhatóságokhoz forduljanak.

Anarchia

a képviselőházban.

(A Ház ma délelőtti ülése. — Ujra kivették Justhékát.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 5.

Az, ami ma délelőtti a képviselőházban történt, megisméllése a tegnapi eseményeknek. A szövelezett ellenzék tagjai ismét automobil kurtókkal és trombitákkal fölfegyverkezve mentek be a Házba, hogy lehetetlenné tegyék Tisza István elnöklését. Tisza megpróbálta megnyitni az ülést, azonban a diszes társaság folyton üvöltözött és szidalmazta az elnököt, meg a kormányt. Amikor Tisza látta, hogy normális eszközökkel nem tud rendet csinálni, felfüggesztette az ülést és parancsot adott a folyosón sorfalat álló rendőröknek a terem megtisztítására. Az ellenzéki hősök természetesen ismét kijelentették, hogy csak az erőszaknak engednek. A rendőrök az erőszakot úgy alkalmazták, hogy egyszerűen, *edlön érintették a honatyá urát*, amire a képviselő elhagyta a termet. Az csak az ellenzéki fantáziákban született

szilárd csábnő, telve a szépségében és tetszetősségében való elbizakodottsággal, ugyanaz maradna-e husos asszonyi formákkal, vaskosabb vágygyal? Nem, uram a csontozat, az alapépítmény ép úgy változtatja a lelki sajátosságokat, mint a mennyire más és más karaktere van a különböző modoru építkezéseknek.

Nemes: Ma valami koncessiót tehetek önnek. Mert például az orleansi d'Arc Johannát én sem tudnám nyolcvan kilónak elképzelni. Salome se vágyott volna talán Jochanan fejére, ha dupla térfogatú medencecsontja lett volna.

Forth: Diadal! Diadal! Tessék, gyűjtsön rá. Itt egy finom szivar. Kapituláció!

Nemes: A szivart elfogadom, de ez nem jelenti azt, hogy meg lennék győzve. Tudja ez az az állapot, amikor az ember azt mondja, hogy: van benne valami.

Forth: A szemekről, a karokról, orcimpákról, minden asszonyi test-tartozékról lehet következtetni. De tudja mi a legbeszédesebb, amit a legszívesebben figyelek meg? A boka!

Nemes: A boka?

Forth: A női boka. Ha maga egy szakértő mérnök elé oda teszi valamely épület alapjának a tervrajzát, rögtön meglevenedik előtte az egész építmény. Tudja miről van szó. Kutató szelleme rögtön megtelik annak a háznak a milyenségeivel, amelynek alaprajzát szemléli. A boka, uram, az a nők fizikumának a fundamentuma. S ha én elgyönyörködöm a női bokafundamentumokban, megtelik az agyam az ültők lelki milyenségével. Osztyálozom, összehasonlítom eddigi konzekvenciáimmal és elraktározom őket a többi közzé. Hihetetlen, de nagyon érdekes, hogy az az ívelt hajlás, a

meg, hogy a rendőrök cibálták a képviselőket. Ez nem igaz. A hon atyái nem is vártak a ráncigálásig, hanem kísértáltak rendőri fedezet mellett. Előbb azonban mindegyik „leadott” valami rövid jelmondatot, amit a körül álló újságíró had möhön jegyzett föl és megörökítették az utcai csoportok művelése céljából. Egy-egy jelmondat így hangzott:

— Gazember a kormányelnök! — Tolvajok a miniszterek! — Fel kellene akasztani Tiszát! — Az isten büntesse meg a munkapártot!

És így tovább. Amikor a rendőrök kivitték a képviselőket, Apponyi Albert maradt bent vagy negyvened magával. Apponyi ugyan mindent elkövetett, hogy őt is kivessék, de Tisza nem tette meg neki ezt a szíveséget.

— Nem csinállok belőle nemzeti hőst — mondta Tisza a hűveinek.

Miután Apponyi látta, hogy nem vezetik ki, hűveivel busan elhagyta a termet. Ekkor megkezdődött a rendes parlamenti tanácskozás.

Ezeket az épületes históriákat az alább következő tudósítás mondja el teljes részletességgel:

A képviselőház előtt.

A képviselőház környéke reggel hadsereg által megszállott területhez hasonlított. Amerre a szem ellátott, mindenütt katonaság, rendőrség és csendőrség állotta el az utakat és feltartóztatott mindenkit, aki nem volt képviselő, vagy újságíró. A parlament előtti térre ismét kivonultak a huszárok, akiket egy zászlóalj gyalogság és egy géptegyerosztály támogat. A katonaság a parlament nagy lépcsőzetén heverész és sütteti magát a tavaszi nappal.

A parlament pincehelyiségeibe már korán reggel bevonult a rendőrség Pavlik főfelügyelő vezetésével. A bihari gárda, Tisza testőrsége, az elnöki fogadóban ültette fel tanyáját és gondoskodik róla, hogy Tiszát baj ne érje.

Az ellenzéki képviselők csaknem teljes számban megjelentek a találkozóhelyen, az országos nevezetességüvé vált, Ország-ház-kávéházban. Az elsők között volt Justh Gyula és gróf Apponyi Albert.

A képviselők reggel kilenc órára gyülekeztek az Ország-ház-kávéházban s rövid beszélgetés után

forma, a vastagság mennyi sok jellemző adat árul el annak, aki ért hozzá. Például a finoman cizellált, lángvonalba felmenő boka, érzelmes, könnyen felbujtható lélekre mutat. Az erős fellépésű, ovális formájú, bizonyos követelő határozottságot. A vaskos kerek, nehézkes hűtaságra vall, a tulvékony imbolygó járásu, megbízhatatlan tétova jellemet mozgatóva.

(Forthnak most feltűnik egy középtermű, csinos asszonyka. Egy fiatalemberrel beszélgetve jön a hid felől. Közben idegesen nézget idő-oda, mintha keresne valakit. Többször megáll a fiatalemberrel, mintha küldené el. Végre sürgetően kezét nyújt neki a sarkon és az ifju eltűnik a mellékhúgban. Az asszonyka sikkesen felemeli a szoknyáját s elvegyülve a sétálók közzé, a beszélgető férfiak irányában halad.)

Nemes: Érdekes. Nézze azt a kékruhás asszonykát, aki amott jön mifelénk (Az említett asszonyt érti alatta). Mire következtet annak a bokájáról?

Forth: (odanéz. figyel): Lenge járás, ovális, nyúlt forma. Gondos ápoltság. Kor: huszonöt körül. Hogy mire következtetek? Azok közzé a nők közzé tartozik, akik szeretik a változatosságot. Elvhajhászok és megcsalják a férjüket...

Nemes: Köszönöm. Csak ezt akartam tudni. (Hirtelen feláll, a falképnél hagyja Forthot és a szembe jövő asszonyka felé siet). Az a nő: a feleségem.

Forth: Puff neki! (Bambán néz a távozó pár után).

testületileg bevonultak a parlamentbe. Közöttük volt Kovács Gyula, a 33 napra kitiltott képviselő is, aki a többi képviselő kíséretében akadály nélkül bejutott a parlament épületébe.

Kezdődik a komédiázás.

Általános derűtséget keltett, mikor az ellenzéki képviselők kipróbálták obstrukciós szerszámaikat: sipjaikat, trombitáikat, kereplőiket. Fül-siketítő lármát töltötte be a kávéház helyiségét, s amikor az egyesült ellenzéki pártok tagjai látták, hogy szerszámaik működnek, negyed 10 órakor bevonultak a parlamentbe.

Kovács Gyulát a folyosón sem háborgatták. Nyugodtan beszélgetett párthűveivel s várta, míg Tisza ráküldi fegyveres embereit.

Fél 10 órakor megérkezett a Házba Barcsay Andor, akiről az a hír volt elterjedve, hogy nem vesz részt a technikai obstrukcióban. Barcsay Andor a következő nyilatkozatot tette:

— Párisban voltam nászúton s most hogy hazaérkeztem, ismét teljesítem kötelességemet.

Az ellenzéki pártok tagjai háromnegyed 10 órakor elfoglalták padjaikat. A tömött baloldallal szemben üres munkapárti oldal tátongott. Csak néhány munkapárti képviselő volt a teremben.

— Megfizetett bérencek! Aljas bitangok Tiszahuszárok! — kiáltott az ellenzék a jobboldal felé, amely meg sem mozdult és némasággal tűrte a legnagyobb becsületsértéseket.

A folyosón ma Tiszának következő nyilatkozatát kolportálták:

— Hiába akarja az ellenzék, hogy Apponyi Albertet is kivezettessem. Nem teszem meg nekik azt a szíveséget, hogy mártírt csináljak Apponyiból.

Apponyi Albert gróf teljes mértékben azonosítja magát a küzdőkkel és minden akcióban vezető szerepet játszik.

Megnyitják az ülést.

Fél 11-re járt az idő s Tisza meg mindig nem jelent meg, jöllehet a padsorok sűrűn el voltak foglalva. A nagy csendességen átsüvitett *Béla* kosi Viktor hangja:

— Vezessék be a vádlottat!

Pár perc múlva megjelent a teremben Tisza István. Az egész baloldal felállt és sipolni, ordítani, trombitálni kezdett.

Károlyi Mihály gróf az első padsorban állott és így kiáltott Tisza felé:

— Aljas csirkefogó! gazember bitang!

Zlinszky István Lukács Lászlóra mutatta így kiáltott:

— Maga a csaló gazember. Aljas bitang örmény.

— Mi van a közpénzekkel, maga disznó, kiáltott Csuhá István.

Tisza István gróf pár percig ült az elnöki emelvényen, jegyezte a lármázók neveit s azután elhagyta az elnöki emelvényt, jelöl, hogy az ülést felfüggesztette.

Mikor Tisza István lement az emelvényről az ellenzék még nagyobb lármával kísérté.

— Aljas bitang! — kiáltotta Károlyi József gróf.

— Geszti gazember! — harsogta Justh Gyula.

A szünet alatt az ellenzék haragja a miniszterek felé fordult.

— Maguk a legnagyobb csalók! Mi van a közpénzekkel? Kirabolták az állampénztárt és a választásokra költötték!

Lukács ekkor intett Hazai Samunak és kivonult a teremből.

— Menjen maga országcsaló, csirkefogó! — kiáltotta Déry Zoltán.

A nagy zajban a Ház egyik tisztviselője a mentelmi bizottság meghívóját akarta kézbesíteni több ellenzéki képviselőnek.

— Menjen a fenébe! — kiáltotta Polónyi Géza és ellökte a tisztviselőt.

Ezalatt a folyosón glédába állottak a rendőrök.

— Eljen az alkotmány, jöjjenek a rendőrök! — kiáltotta Rákosi Viktor.

Ebben a pillanatban Pavlik felügyelő vezetésével bevonult a rendőrség s a munkapárt kivonult a teremből.

— Aljas bitangok! Kiszöknek a piszkos gazemberek!

— Ellopták az ország pénzét, most a becsületét is ellopták! — kiáltotta Fernbach Károly.

— Piszkos bérenc! — kiáltotta Szmezsányi György.

Ujabb kivezetések.

Pavlik főfelügyelő előbb Justh Gyulát kérte.

— Nem megyek. Vigyenek ki a törvényhozás házából.

A rendőrök ekkor nagy kérések után kivezetették. Ezután sorjában kivezetették

Polónyi Gézát,

Holló Lajost,

Lovász Márton,

Polónyi Dezsőt.

— Tolvajoktól kivezettetni nagy megtiszteltetés — kiáltotta Polónyi Géza.

Ezután kivezetették Batthyány Pál grófot, Justh Jánost, Ábrahám Dezsőt, Beck Jánost.

— Maga aljas pimasz! — kiáltotta Justh János Angyal háznagynak.

Ezután kivezetették Eitner Zsigmondot, Sümei Vilmost, Kun Bélát.

— Gazember Tisza, gazember Lukács! Maga meg egy aljas bérenc! — kiáltotta Kiss, Angyal háznagy félé.

Ezután kivezetették Veszprémy Istvánt, Benedek Jánost, Egry Bélát, Bikácsy Antalt.

A rendőrök Fernbach Károlyhoz közeledtek.

— Hol a rendelet? — kérdezte Pavliktól Fernbach — csak az erőszaknak engedek.

A rendőrök erre megfogták Fernbach volt főispánt s eltávolították.

Kivezetették még Csúha Istvánt, Rákosi Viktort, Szabó Istvánt és Preszly Elemért.

Majd sorra következett Kelemen Béla volt szegedi és Szalay László volt abauj-tornai főispán, Ivánka Imre, Héderváry Lehel, Kállay Ubul volt csiki főispán.

— Lesz ez még másként is! — kiáltotta Kállay Ubul, mikor elhagyta a termet.

Ezután Barabás Bélát vezették ki.

A rendőrök azután Károlyi Mihály grófot kerekítették fel.

— Nem megyek! — kiáltotta Károlyi Mihály gróf. — Aljas, bitang gazemberek!

Majd Angyal háznagy felé fordulva, így szólt:

— Maga bérenc csirkefogó!

Károlyi Mihály grófot Bánffy Miklós gróf, az Opera intendánsa kísérte ki.

Ezután Szmezsányi Györgyöt, Zboray Miklóst, Károlyi József grófot, Zlinszky Istvánt, Pangbay Mórát volt főispánt vezették ki. A rendőrök azután még Vertán Endrét keresték, aki nem volt jelen az ülésteremben.

Ellenzék nélkül.

— Folytatják a tanácskozást. —

Miután a renitenskedő ellenzéktől megtisztították az üléstermet, a rendőrtiszt kivezényelte a teremből a rendőrséget.

A baloldalon 40 képviselő maradt bent, köztük Apponyi Albert gróf, Déry Zoltán, Mezősegy Béla, Tóth János, Sággy Gyula, Szentiványi Árpád, Molnár János, Mansdorff Géza báró, Meskó László, Bakonyi Samu, Földes Béla, Esterházy Mihály gróf, Hammersberg László és Urmánczy Nándor. Apponyi azt indítványozta, hogy szüntessék ki a teremből.

menjenek ki a teremből. Ekkor megjelent Vertán Etele is a teremben.

A képviselők kivezetése után az ellenzék tagjai a terem közepére gyűltek, hogy a továbbiakról tanácskozzanak.

Az ellenzéki képviselők pár percrenyi tanácskozás után elhatározták, hogy ha gróf Tisza István bevonul és elfoglalja elnöki székét, ők elhagyják a termet. Alig jutottak erre a megállapodásra midőn Tisza István megjelent az ülésterem bejáratánál, állandó gárdája kíséretében. A teremben maradt ellenzéki képviselők harminc-harmencöt-főnyi csoportja ekkor ismét orkányszerű tombolásba tör ki, mindannyian füttyölnek, trombitálnak, miközben az ellenzék lassu menetben kivonul.

Tisza István ceruzát vett kezébe és egy papírlapra kezdte jegyezni azok nevét, akik füttyölnek és trombitálnak.

Az ajtóból ekkor visszafordult Horváth Gyula Kossuth-párti képviselő, felrohant az előadó emelvényre és ott Tisza felé fordulva, hátat fordítva az ülésteremnek, vészfütyölőjével háromszor egymásután hangosan füttyöl az elnök felé.

A munkapárt kiáltozni kezd, Muzsa Gyula az ellenzék padjairól kiált feléjük:

— Mit akartok?!

Nagy Sándor: Ki vele! Ki kell dobni!

Az ellenzék egészen kivonul, mire Tisza István megrázza az elnöki csengőt és megnyitja az ülést. Az ellenzék padsorai egészen üresek, a munkapártból többen felállanak, az ellenzéki padokba ülnek.

Tisza István újból csengőt és a következőket mondta:

— Az ülés megnyitásának pillanatában ugyanazok a jelenetek ismétlődtek, mint tegnap délután. Nem akarom megismételni azokat a szavakat, melyeket a tegnapi ülésen használtam, csak azt a kijelentést teszem, hogy ma is ugyanazt cselekedtem, mint tegnap délután. Ma is azt az utasítást adtam a karhatalom parancsnokának, hogy a következő harminckilenc képviselőt (és itt felsorolja az illetők neveit) ha kell, karhatalom igénybevételével is távolítsa el a teremből. Ez megtörtént.

Mikor azonban most ismét beléptem a terembe, hogy az ülést megnyissam, több képviselő ismét füttyölt és trombitált. Ezek között észrevettem Horváth Gyulát, Faragó Antal és Esterházy Mihály gróf képviselőket. Minthogy már eltávolítottak az ülésteremből, velük szemben sürgős intézkedésre nincs szükség. De kérem a Házat, hogy őket, mint a már felsorolt 39 képviselőt a Ház tekintélyének súlyos megsértése miatt a mentelmi bizottsághoz méltóztatassék utasítani, azzal a hozzáadással, hogy a bizottság 24 órán belül tegye meg jelentését a Háznak.

A munkapárt feláll és tapsolva jelzi a javaslatához való hozzájárulását.

Tisza István gróf: Következik az indítványkönyv felolvasása.

Szízyei-Merse jegyző olvassa az indítványkönyvet, melybe Barabás Béla ismert indítványa van bejegyezve, az elnökválasztás érvénytelenítéséről. Nagy meglepetést kelt azonban, midőn a jegyző folytatólagosan jelenti, hogy újabb indítványt jegyeztek be, mégpedig Vadász Lipót képviselő a házszabályok sürgős módosítása tárgyában.

A munkapárt feláll, tombolva tapsolt, jelezve, hogy a következő napokban akarja keresztülvinni a házszabályoknak szigorított módosítását is.

Gróf Tisza István: Az indítványt kinyomatjuk és szétosztjuk. Napirend fölött később határozunk.

Justhékát kitiltották.

Ezután Kis Ernő előterjesztette a mentelmi bizottság jelentését a harmincnegyele kihurcolt képviselő ügyében. Tisza egyenként teszi fel az egyes képviselőkre vonatkozó javaslatot.

A munkapárt a javaslat értelmében Justh Gyulát a mai délutáni ülésről kezdve 15 napra, Bikácsy Antalt, Eitner Zsigmondot, Lovász Márton és Polónyi Gézát 10—10 napra kizárta, a többiekre nézve pedig elrendelte a Ház meghívását.

Tisza ezeket a határozatokat egymás után kihirdette. Összesen 168 munkapárti képviselő volt a teremben. Voltak ugyan a Házban pártot kívüli 67-es képviselők is, ezek azonban az ellenzék eltávolítása után Bánffy Miklós gróf ügyelmeztetésére távolmaradtak.

Amint azt a Ház a napirendre. Egyhang

határozattal megszavazták harmadszori olvasásában a honvédségre vonatkozó törvényt, megkezdtek a katonai bűnvádi perrendtartás tartálygyalását, amelyet Darvai Fülöp előadó ismertetett.

Az előadó után Németh Károly szólt, aki a bűnvádi perrendtartást dicsérette.

Utána Székely Ferenc igazságügyminiszter beszélt a javaslatról.

Blanár Béla rövid, pártotól független beszéd után Jankovich Béla elnök berekesztette a vitát s elrendelte a szavazást.

A Ház a katonai bűnvádi eljárásról szóló törvényjavaslatot néhány perccel tizenkét óra után általánosságban megszavazta.

Elnök az ülést öt percre felfüggesztette.

A szünet után megkezdtek a törvényjavaslat részletes tárgyalását. A részletes vitában csak Kenedi Géza, Almásy László és Darvai Fülöp előadó vett részt. Délután negyedkettőre megkezdte a Ház a törvényjavaslatnak mind a negyedszázegynéhány paragrafusát.

Következett a honvédségi bűnvádi eljárásról szóló törvényjavaslat, melyet Darvai Fülöp előadó ismertetett pár mondatban és ajánlott elfogadásra.

Jakabffy Elemér szólt fel a javaslat mellett, melyben különösen azt a rendelkezést helyesli, hogy az ügyvédeknek is szerepet juttat a katonai bírásokban.

Elnök azután a vitát bezárta s a Ház a törvényjavaslatot általánosságban megszavazta. A részletes tárgyalás során a javaslat néhány száz paragrafusát változatlanul megszavazták.

Elnök jelentette ezután, hogy 36 képviselő, akit tegnap a teremből kivezetettek, mentelmi jogának megsértése miatt panaszt tett. A panaszt a mentelmi bizottság elé utasították.

A jegyzőkönyv hitelesítése után délután háromnegyed kettőkor véget ért az ülés.

A mai ülés végére néhány interpelláció is be volt jelentve, de az elnök arra hivatkozva, hogy az interpellálni kívánó képviselőket az ülésről részint kivezetették, részint kizárták, a bejegyzéseket az interpellációs könyvből törölte.

A korona és magyar kormány politikája.

Béssből jelentik: A magyar ellenzéki oldalról terjesztett ellenkező hírekkel szemben itteni jól informált politikai és udvari körökből azt jelentik, hogy a korona a magyar kormány minden lépéséről informálva volt, úgy, hogy teljesen alaptalan az a remény, hogy a felség megtagadja a javaslatok szentesítését. Ha a főrendiház megszavazza a véderőjavaslatokat, úgy semmi ok sem forog fenn, hogy a felség megtagadja a szentesítést. A folyó évre szükséges újonckontingenst a képviselőházban csak akkor terjesztik elő, ha a főrendiház elintézte a véderőjavaslatokat, maga a főrendiház pedig csak akkor veszi ezeket a javaslatokat tárgyalás alá, ha az osztrák parlament is megszavazta már a véderőjavaslatokat. Mindez azonban olyan időben történik meg, hogy a sorozás legkésőbb júliusban lesz eszközölhető.

SPORT.

+ Kerületi atletikai viadal Aradon. Folyó hó 9-én vasárnap délután fél 4 órakor a Török Gábor-utcai sporttelepen rendezte az Aradi Testgyakorlók Köre idei első ker. versenyt. A Délmagyarország ker. egyesületei közül a Temesvári Atletikai Klub, Aradi Atletikai Klub és a rendező Aradi Testgyakorlók Köre vesznek részt. A 12 számból álló versenyre 48 atléta 82 nevezést adott le. A versenyen a következő számok kerülnek eldöntésre: 100 yardos síkfutás, 2 angol mérföld gyaloglás, negyed angol mérföld síkfutás, Gerelyvetés, 120 yardos gót, 2 angol mérföldes síkfutás, távagnás 4×400 méter staféta, diszkoszvetés, 3 angol mérföldes síkfutás, 5 csapatverseny.

Justh Gyula kalandjai.

(Szuronyroham, moxifelvétel. — Humor és izgalom.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 5.

Háromnegyed tizenegy óra lehetett, amikor a képviselőház főbejáratánál ma megjelent Justh Gyula, az első kivezetett képviselő. Utána sűrű egymásutánban érkeztek a kivezetett képviselők. Mikor már körülbelül tízen lehettek együtt, a kijárónál intézkedő Schmidt Ede rendőrfelügyelő felszólította a képviselőket, hogy a bejáró csarnoka alól távozzanak el. A képviselőknek nem tetszett a rendelkezés és nem igen hajlottak a szóra, mire a rendőrfelügyelő négy csendőrt szólított a bejáró elé s újra kérte a képviselőket, hogy távozzanak.

— Talán Pestről is kitiltanak? — mondotta indulatosan Eitner Zsigmond.

— Az volna a legjobb, — felelte a türelmét vesztett rendőrtisztviselő.

Szmrecsányi György éppen abban a pillanatban érkezett két rendőr karján a kapu elé, amikor újabb hosszú rendőrcsoport igyekezett a főbejárón át a képviselőházba. A rendőrök láttára nevetve kiáltott fel Szmracsányi:

— Hát az nem elég, ami ben van?

Mikor Károlyi Mihály gróf elhagyta a bejáratot, egy fotografus toppant eléje. Láthatóan bosszantotta a fotografus okvetetlenkedése, akinek a kezével intett, hogy menjen. E közben nem vette észre, hogy abban a pillanatban egy mozgófénykép-felvétel készült róla. Volt olyan képviselő is, aki mikor a bejáratot elhagyta, így kiáltott föl:

— Nincs itt fényképező-gép! Hadd lássa az ország, mit csinálnak velünk?

Felóra múlva már egészen tekintélyes volt a kivezetett s részben kivonult képviselők tábora. Justh Gyulának jobb kedve lett s tréfálkozva mondotta az egyik bécsi lap munkatársának:

— Jaj, de jó, most már vogelfrei vagyok!

Nemsokára elidült a képviselők csoportja. Ki erre, ki arra ment s az utcákon sokáig éljenzés jelezte, amint egyik másik kirekesztett honatyt fölismerte az utca közönsége.

Justh Gyula Zboray Miklóssal, Huszár Károlyival, Bakonyi Samuval és Batthyány Pállal együtt gyalog indult hazafelé. Az Akadémia-utcán mentek végig. Óriás csoport volt a nyomukban. A főkapitányság épülete előtt Kosztka Emil rendőrfelügyelő vezetésével egy szakasz gyalogos rendőr állt sort és oszlatásra szólította föl a tömeget, amely abcuggal felelt. A rendőrök már oszlatni kezdték, amikor Kosztka Emil felügyelő észrevette Justh Gyulát. Az oszlatást abbahagyták és Justh Gyula folytatta útját a tömeg kíséretében.

Végigvonult a Dorottya-utcán. Gizella-téren, Váci-utcán. Justh a Kigó-utcán át a Ferenciek terére jutott. Ott összejutkozás támadt a tömeg és a rendőrök között. Szirmay Andor rendőrtanácsos és Glósz Imre rendőrfelügyelő csendőroket vezényelték a tömeg ellen. Justh Gyula tiltakozására azonban félrevonultak és a tömeg folytatta útját.

Ekkor már főlzaporodott a tömeg körülbelül ezer főre. Szünet nélkül zúgott az éljenzés és abcuggolták Tiszát. Justh Gyula a Károly-körutra fordult be, amikor a csendőroket Justh Gyula mögött hirtelen elzárták az utcát és szuronyt szegezve útját állták a tömegnek.

A Múzeum-körut sarkán, az Ehm-féle vendéglő előtt izgalmas esemény történt. A vendéglő előtt táborozott a 38-ik gyalogezred 5-ik százada. Glock kapitány főlzslásra szólította föl a tömeget. Justh Gyula izgatott hangon szólt a kapitányhoz:

— A parlamentből kivetek, hazafelé menet most már kétszer állják utamat. Mondják meg, merre menjek?

A kapitány nem is hederítve Justh Gyula főlzslálására, oszlatást vezényelt. Ebben a pillanatban ért

oda Szirmay Andor rendőrtanácsos, aki a fegyveres erővel tulajdonképpen rendelkezik és főlvilágosította a kapitányt, hogy Justh Gyula képviselőt és társait át kell bocsátani, de a kíséző tömeget akadályozzák meg további útjában. A kapitány Justh Gyulához fordult és megkérdezte:

— Hová akar menni?

— Ahhoz semmi köze — válaszolt Justh Gyula.

A kapitány indulatosan pattant föl:

— Most már én nem engedem! — Szuronyt szegez! — vezényelt.

Negyven szurony meredt hirtelen Justh Gyula mellének. Leirhatatlan izgalom támadt, a tömeg ezt kiáltozta:

— Gyilkosok, hóhérok!

Minden pillanatban ugylátszott, hogy a bakák rohamra indulnak, csak a rendőrtanácsos föllépésének köszönhető, hogy a kapitány a képviselőket szuronyrohammal nem verette szét. Amikor a rendőrtanácsos megmagyarázta a kapitánynak, hogy a képviselőket mentelmi jog védi, utat engedett nekik és Justh csak azután tudott eljutni a Pannónia-szálló éttermébe, ahol az ellenzéki képviselők együtt ebédelték. A tömeg, amely a déli órákban a rendkívül forgalmas Rákóczi-uton mintegy 1500 főre szaporodott, csak akkor oszlott szét, amikor lovascsendőroket, gyalogos rendőroket és egy század gyalogság fölvonult ellenük.

Az Acsev. közgyűlése.

— Ot százalék osztalék. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 6.

Az Arad-Csanádi Egyesült Vácutak részvénytársaság ma délelőtt 10 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését az Acsev. palota dísztermében. A közgyűlésre, amelyen Zselénszky Róbert gróf elnökölt 128 részvényes 31638 elsőbbségi és 53663 törzsrészvényt tett le. Tényleg jelen volt a közgyűlésen 37 részvényes 79859 szavazattal.

Az elnök a jegyzőkönyv vezetésével Czédly Károly dr. intézeti ügyészt bizta meg, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig végvári Neuman Dániel és Hoffmann Antal részvényeseket kérte föl. Az igazgatóság jelentését és a mérleget, amelyet nyomtatásban közöltek a részvényesekkel. Keresztes Gyula t. főügyész indítványára felolvassás nélkül tudomásul vették. Az igazgatóság jelentése az elmúlt év egyszerű üzleti eredményeiről és a nyereség hová fordításáról így intézkedett:

— Az 1911. év eredményei a következők: bevétel 7813956 kor. 72 f., kiadás 5103832 kor. 57 f. felesleg 2210124 kor. 15 f.

Üzletfeleslegünk hováfordítása tárgyában teljesen azt az álláspontot képviseljük ma is, mint a múlt közvetlen megelőző években képviseltünk. Most is azt javasoljuk, hogy törzsrészvényeink után 5%-os osztalékot fizessünk, míg a 6-ik %-nak megfelelő 169280 korona a múlt években kifejtett és részvényesek által elfogadott indokok alapján ismét a „törzsrészvény osztalék tartalékalap”-ba fizetessék. Javasoljuk, hogy az 1911. évi üzleti feleslegből 2210124 kor. 15 f.-nyi és az előző 1910. évről áthozott 51553 kor. 16 f. összesen 2261677 kor. 31 összegekből a) 63442 drb. elsőbbs. részvény 6%-os osztalékra á 12 kor. 761,804 kor., b) 20460 drb. elsőbbs. részvény 5%-os osztalékra á 10 kor. 204,600 kor., c) 84640 drb. törzsrészvény 5%-os osztalékára á 10 kor. 846,400 kor., d) 367 drb. kisorsolt 6%-os elsőbbs. részvény törlesztésére á 200 kor. 73400 kor., e) törzsrészvény osztalék-tartalékalapra (10%) 169280 kor. fordítások: az így összesen 2054984 kor. felhasználandó összegezen felülmaradó 206693 kor. 81 fillér összegből (a múlt évi áthozatot: 51553 kor. 16 fillért levonva a maradványból) 155,140 kor. 15 fillérből:

az igazgatóság jutalékára 10% 15,514 kor. 02 fill. az üzleti tartalékalapra 15% 28,271 kor. 03 fill., felügyelő bizottság tagjainak díjazására 4,500 kor., szénbánya tartalékra 100,000 kor., országos vasutas árvaházra 5,000 kor., összesen 148,285 kor. 05 fill. használhassék fel;

végre a maradvány 58,408 kor. 26 fillér az 1912-iki üzletév számlájára átvettessék. Végül felhatalmaztatik az igazgatóság, hogy a 6%-os elsőbbségi részvényeknek 1913. évi január hó 2-án esedékes ideiglenes szelvényei egyenként 6 koronával; a másodsorozatu 5%-os elsőbbségi részvények ugyanoly szelvényei pedig egyenként 5 koronával az 1912. üzletév feleslegéből az esedékesség napjától kezdve beváltassanak.

A közgyűlés ezután módosította az alapszabályokat. Az új alapszabály-tervezet egyik rendelkezése az igazgatóság tagjainak eddig legfeljebb huszonegyben megállapított létszámát, az idevonatkozó szakaszban körülírt módon fokozatosan tizenhatra szállítja le.

Új alapszabálybeli intézkedést tartalmaz, de nem létesít új intézményt az alapszabály-tervezetnek azon szakasza, mely a végrehajtó-bizottságról szól. A végrehajtó-bizottság a gyakorlatban a társaság igazgatóságának sok év óta kipróbált fontos szervévé vált és éppen ebben találja indokát, hogy hatáskörére és szervezésére vonatkozó fontosabb elvek az alapszabályokban állapíttassanak meg.

A társaság üzleti életét számos vonatkozásban érintő az az ismert fontos körülmény, hogy intézetünk legközelebb a kereseti adó kötelezettségébe lép, szükségessé teszi az eddigi alapszabályok azon rendelkezésének módosítását is, amely az igazgatóság jutalékára vonatkozik.

A jelenleg érvényben lévő idevágó intézkedés mellett erentül. — az adózás bekövetkezése után — előreláthatólag illuzóriussá válnék az alapszabályokban eddig biztosított az a célzat, hogy az igazgatók megfelelő jutalékban részesíttessenek.

Ennek a részvénytársaság által bizonyára ezentul is föntartani kívánt célzatnak, a változó körülmények által megkívánt változtatás útján érvényt szerzendő, az új alapszabály-tervezet az igazgatósági jutalékot a nyereség felosztásánál az elsőbbségi részvények 6%-os, illetve 5%-os és a törzsrészvények 5%-os osztaléka és mindezen részvények törlesztési hányadának kielégítése után sorrendben állapítja meg.

Az igazgatóságba egyhangulag újra megválasztották Dániel Tibor bárót, Hervay István csanádi és Dálnoki Nagy Lajos (új) aradi alispánt az elhunyt Fábrián László helyébe három évi mandátummal és két évre terjedő megbízással a felügyelő-bizottságba rendes tagnak Porcia Lajos grófot és póttagnak Tarnay Imrét.

A közgyűlésen jelen voltak az érkezés sorrendjében:

Gróf Zselénszky Róbert, Fábry Sándor dr., Urbán Iván, Margittay József dr., Jankovich Lőrinc, Bohus László báró, Meskó Sándor dr., Hegedűs László, Szathmáry János, Vas Gusztáv, Gellényi Ernő, Tüdös Béla, Scher Lajos, Várhelyi János, Szilárd Győző, Vince Endre, Rényi Miklós, Isztray Géza, Sebes Ede, Németh Zsigmond, Martonosi Béla, Szántó Mihály, Joanovits Sándor, ifj. Vas Gusztáv, Keresztes Gyula dr., Czédly Károly, Dániel Endre, Hervay István, Libits Adolf, Neuman Dániel, Galambos Ignác dr., Bohus Zsigmond báró, Salacz Gyula, Heinrich Sándor, Vajda Zsigmond, Hoffmann Antal, Dániel Tibor báró, Csernovics Diodor, Tóttósy Géza dr., Martens Cézár.

VÁROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi június hó 12-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 9. Kassa város törvényhatósági bizottságának átirata a gyermekhelyek ruhaszükségletének elkülönítésére leendő beszerzése iránt. 10. A tiszti ügyészség betérjeszt Braun M. céggel ruhaszállítás iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. 11. Rákóczy Antalné felebbzése a tanácsnak azon határozata ellen, melylyel a telkéhez csatolandó terület négyezsgölenkénti árát 9 kor. megállapított 12. A tanács előterjesztése a külvárosi utcáknak rendezése s az azzal kapcsolatos kölcsönök engedélyezése iránt. 13. A Hungária textilgyárnak kérelme munkaházak építésére újabb teleknek átengedése s a telek vételárának megállapítása iránt. 14. A tanács előterjesztése az Aradon építendő ipari munkaházak tárgyában. 15. A tanács előterjesztése a rendőrtisztek egyenruházatáról szóló szabályrendelet módosításáról.

Botránysorozat a parlamentben.

(Akiket délután vezettek ki. — Letárgyalt törvényjavaslatok.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 5.

Délután, gyűlés megnyitása, előtt ismét katonaság lepte el az országház előtti teret. A kordonon kívül csak néhány lézengő bámészkodott.

Az ellenzéki képviselők az Országház-kávéházban gyülekeztek össze. A kávéház terraszán csakhamar megtelt s néhány perccel négy óra előtt az egész ellenzék ott szűcsölte a málnaszörpöt. Nemsokára felkerekedtek s a parlament felé indultak. Elöl haladt Justh Gyula, aki Apponyi Albert gróf és Károlyi Mihály gróf közt lépkedett.

A csapat akadálytalanul jutott el a parlamentig, amint azonban Justh a feljáróra lépett, megjelent Desewffy terembiztos Schmidt rendőrfelügyelő kíséretében s figyelmeztetőleg szólt Justhra:

— Vissza, Justh ur!

Az ellenzék vezérét erre elfutotta az indulat s kiabálva válaszolt:

— Nem megyek, még az erőszaknak sem engedek!

A kegyelmes ur ezzel dulakodni kezdett a terembiztossal s a rendőrtisztviselővel. Öklével hadonászott s eközben szerencsésen be is törte a kapuüveget. Schmidt ekkor Justh karja után nyúlt, azonban Justh kiszabadította magát s félrelökve a terembiztost, felszaladt a lépcsőn. Néhány ellenzéki képviselő követte. Justh be is jutott a tanácskozóterembe, a többi függetlenségi képviselőnek azonban nem sikerült ez. Szemrecsányit még a kapu alatt visszatartották, Kovács Béla és Kun Béla pedig nem jutottak tovább a folyosónál.

Desewffy különben egy ivvel a kezében a Ház kapujában áll s ellenőrzi, hogy a kizárt 34 képviselő ne juthasson be.

Amíg ezek az izgalmas események történtek, Kállay Tamás volt ellenzéki, jelenleg munkapárti képviselő a folyosón közeledni próbált a függetlenségi pártiakhoz. Azok hátat fordítottak neki.

— Nem szégyenled magad — mondta Zlinszky István — téged ellenzéki programmal választottak meg és most mégis abba a bandába álltal.

Amikor a rendőrök és néhány munkapárti képviselő kivezette Justh Gyulát a Házból, Déry Zoltán tájékozva harsogta:

— Majd fogom még én is ezeket kísélni, de akkor temetni fogjuk őket. Az akasztófa alá kísérem majd őket!

Engem rendőr visz ki. . .

Az azután jött ellenzéki képviselőket figyelmeztette Schmiedt rendőrfelügyelő, hogy viselkedjenek rendesen. Amikor a figyelmeztetés nem használt, egymásután távolították el azokat, akik már délelőtt is renitenskedtek. A legtöbb baj természetesen Justh Gyulával volt.

— Kérem kegyelmes uramat — mondta a rendőrtisztviselő — távozzék a teremből.

— Nem megyek! Ha ön engem kivezet, törvényteleniséget követ el.

Azonban hiába való volt minden szónoklat. Két rendőr karonfogta ő kegyelmességét és szépen kísért vele. Károlyi Mihály gróf kissé makrancoskodott s öt három rendőrnek kellett eltávolítani. Az ellenzék — mit tehetett volna — megéljenzte a grófot, aki így olcsó dicsőségre jutott. Barabás szintén kedvet kapott a kötözködésre és nehezen akart távozni. Amikor kivezet-

ték, rövid szónoklatot intézett a rendőrökhöz hazafias kötelességükre figyelmeztetve őket.

A renitenskedők így lassankint kint érezték magukat. Apponyi és néhány híve újból a délelőtti recept alapján dolgozott: amikor Tisza István negyedőtkor megjelent a parlamentben, ők szépen elvonultak. A lent várakozókkal együtt a Justh-párti körhelyiségbe mentek a haditervet megállapítani.

Dolgozik a parlament.

— Újabb kitiltások. —

Fél öt órakor délután megjelent az elnöki emelvényen Tisza István gróf és a munkapártiak lelkes éljenzése közben az ülést megnyitotta. Az ülés meggyitása után a következőket mondta:

— Tisztelt Ház! Ismét incidensek előzték meg a mai ülést, amelyről néhány szóval meg kell emlékezni. Amikor a tegnapi botránny után a gyermekesen zajongó képviselőket karhatalommal eltávolítottam a Házból, ezen utasításomnak a hatályát csak arra az egy ülésre terjesztettem ki, abból indulva ki, hogy a kihágásokkal szemben, amelyeket az illető képviselő urak első ízben követtek el, a szükséghez mérten elegendőn egy napos kizárás. A tegnapi kizárta ma újból bejöttek és lehetetlenné tették gyermekes csínyükket, a tanácskozást, másodszor a mentelmi-bizottság elé kellett utasítani őket a sajnálatos és komoly embeerekhez egyáltalában nem méltó botránnyos komédiák miatt. Nem volt szabad alkalmat adnom, hogy hitvány, nyomorult komédiájukat fényképezés és mozifelvétel számára újból megkezdhessék, azért eltávolítottam őket délelőtt, úgy, hogy délután be se jöhessenek, de a képviselőház helyiségébe sem bocsáttatnak be mindaddig, míg a mentelmi bizottság ügyükben nem hozott határozatot. Nem tartom szükségesnek, hogy a Ház részéről újabb intézkedés történjék. Véleményem szerint nem is kell ennek a komikus és eléggé el nem ítélhető ügynek a kelleténél nagyobb jelentőséget tulajdonítani.

Tisza István gróf beszédét a munkapárti lelkes hangulatban hallgatta végig és annak végeztével hosszasan megéljenzte.

Napirend szerint a katonai perrendtartás tárgyalása következett.

Szász Károly jegyző hozzá fog a katonai perrendtartás hátralevő szakaszainak a felolvasásához. A Ház az egyes szakaszokat vita nélkül elfogadta.

A honvédség büntető perrendtartásáról szóló törvényjavaslat után a debreceni és pozsonyi egyetemek felállítására vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalták. A javaslatot Kammerer Ernő előadó ismertette. Berzeviczy Albert, Szász Károly, Bianár Béla, Balogh Jenő államtitkár, Zichy János kultuszminiszter szólaltak fel a javaslatához. Zichy János felszólalásában kijelentette, hogy máris kiszemelték az egyetemekhez az alkalmas tantereket, akiket ösztöndíjakkal külföldre küldtek tanulmányutra.

A Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Ezután Kiss Ernő tette meg jelentését a mentelmi bizottság üléséről. A mentelmi-bizottság Justh Gyulát újabb harminc napi kizárást ítélté, Polónyi Gézát, Lovász Márton, Eitner Zsigmondot újabb tizenöt napra, a tizenöt képviselőt pedig, akiket tegnap kivezettek az ülésteremből egyenként 15 napi kizárással, Szalay Lászlót, Héderváry Lehel, Horváth Gyulát, Eszterházy Mihályt és Faragó Antalt pedig a Ház megkövetésére ítélte a bizottság.

Kenedi Géza előadó az amerikai szerzői egyezményről szóló törvényjavaslatot ismerteti és ajánlja elfogadásra. A javaslatot Herczegh Ferenc hozzászólása után egyhangulag elfogadták.

Beöthy László kereskedelmi miniszter terjeszti be ezután a vicinálisokról szóló törvényjavaslatát, majd megállapítja a pénteki ülés napirendjét, amelyre harmadszori olvasásban kitűzték a ma elfogadott javaslatokat és a polgári perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés fél nyolc órakor véget ért.

Az automobil-verseny első napja.

(Vezetnek az aradi kocsik. — Ünneplés Debrecenben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 5.

Ma hajnalban vette kezdetét a magyarországi nemzetközi automobil-verseny, amelyen az aradi automobil-gyár M. A. R. T. A. jelzésű három kocsival vett részt. Ma Debrecenbe érkeztek és már ott megállapították, hogy a verseny első napján az aradi kocsik vezettek, mert azok vannak legjobb kondícióban.

A Magyar Automobil Klub budapesti palotája előtt volt az indulás ma hajnali öt órakor, amikor ott megjelent a verseny fővédnöke, József főherceg is. A megállapított sorrendben perccenkint egymás után megindultak a versenyző autók, számszerint huszonhat. Mindegyiken versenybíró, főleg katonatisztek, akik utközben följegyzik észrevételeiket. Az egyik távkocsin hölgyutas is van. A versenybírók ügyelnek arra, hogy egy-egy utszakason le ne állítsák a versenyzőket a motort, hogy a vezetőt legfeljebb csak egyszer váltsák fel. Büntető pontokat kap a kocsik, ha a megengedett maximális átlagos sebességnél, óránként 35 kilométernél gyorsabban halad, ha utközben a hűtővizet pótolni kénytelen, vagy ha a motor utközben megáll. A versenyző kocsik helyezését a döntőbíró állapítja meg, amelynek elnökei Andrassy Sándor gróf, Zichy Rezső gróf, a bírók: Dalmár Tivadar dr., Hallenberg Samu, Korády Elemér dr. és Zuna Benó.

A versenykocsik után indultak el a kísérőkocsik, közöttük az egyik a lapok képviselői. Az első nap útja Hatvanon, Egeren, Miskolcon, Nyiregyházaán át Debrecen. Kevéssel a start után, néhány kilométerrel Gödöllőn túl, egy emelkedésnél, baleset történt. Báro Schossberger Fiatkocsija és Halász Gyula dr. Gaggenu-kocsija összeütközött. Mindkét autó összetört, a bennülők pedig nagyívben kirepültek. Szerencsére nem történt különösebb baj.

A kocsik délután érkeztek meg Debrecenbe, kettő kivételével. Az egyik Puch, a másik Berliet-féle automobil. Legelőször a M. A. R. T. A. kocsik érkeztek meg kitűnő kondícióban. A versenyzőket az egész utvonalon szívesen fogadták, Debrecenben pedig valósággal ünneplték. Domahidy Elemér főispán üdvözlő beszédet mondott. Már Debrecenben konstataáltak, hogy a 26 kocsiból 16 érkezett meg büntető pontok nélkül. A főtebb említett kettő kiállott a versenyből.

Debrecenben este a Bika szállodába a város lakomát adott a versenyzők tiszteletére. Holnap reggel tovább indulnak. A második utrész június 6-án Debrecenről Szatmárnémeti, Dés, Apahidán keresztül Kolozsvárig tart. Ez az út 300 kilométer hosszú, de az utviszonyok jóval kedvezőlenebbek, mint a mai turán. A verseny harmadik napján a Kolozsvár és Temesvár között lévő utvonalt futják be a kocsik. Ez az út 329 kilométer. A negyedik napon, szombaton este ér véget a verseny Budapesten, a temesvár—arad—szegedi 322 kilométeres út után.

A verseny sportjelentősége arra van alapítva, hogy a gépkocsik állóképességét, tartósságát és teljesítőképességét igazolja, miért is a főszűk nem a kocsik gyorsaságára, az elérhető sebességre van bázisozva, hanem arra, hogy kimutassa: melyik kocsik képes a nagy utat hiba és javítás nélkül megtenni, miért is díjat csak azon kocsik nyernek, melyek baleset nélkül érkeznek meg a végállomásra. A versenyen magyar, francia, német, olasz, és osztrák gépkocsi tulajdonosok vesznek részt.

A kitiltott képviselők haditerve.

(Munkaprogram a parlamentben. — Mit mond a külföld? — A király lapjának véleménye.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 5.

A politikai körök természetesen csak a parlamentben lejátszódott események foglalkoztatják és az a kérdés, hogy mit szólnak a gyorsan megszavazott véderőreformhoz Bécsben, Ausztriában, milyen magatartást tanúsítanak a pártok, a többség és a letört kisebbség. A régen elakadt munka láza lepte meg a Házat, ahol a többség dolgozik, míg a letört ellenzék fantasztikus terveket s kétségbeesett ábrándokat sző és makacsul ragaszkodik eddigi lehetetlenné tett álláspontjához.

A politikai világ Házon kívüli eseményei és részint ellenőrizhetetlen hírei ma ezek voltak:

A mentelmi bizottság ülése.

A képviselőház mentelmi bizottsága ma reggel kilenc órakor ülést tartott, amelyen a tegnapi ülésről kivezetett képviselők ügyét tárgyalta, mert ezeket a képviselőket tegnap a Ház a bizottság elé utasította. A meghívott ellenzékiek közül csak Károlyi Mihály gróf jelent meg az ülésen, aki ezeket mondta:

— Nem azért jöttem, mert az urak hívtak, nem is azért, hogy mentsem magam, mert az önök határozatának úgy sem vetem alá magamat. Hanem ki akartam itt jelenteni, hogy kész vagyok tanúságot tenni arra, hogy a tegnapi ülésen egy rendőr le akarta löni Justh Gyulát.

— De gróf ur... szolt közbe a bizottság elnöke, Darvai Fülöp.

— Jó napot, szolt a gróf és távozott.

Az eset, amelyről Károlyi gróf tanúságot akart tenni, úgy történt, hogy mikor a tegnapi délutáni ülésen Justh Gyula akkor sem akart az ülésről távozni, amikor egy rendőr karongfogta, egy másik rendőr, aki előtte állott, fölnyitotta a revolver tokját és a revolvért ki akarta húzni, azonban a rendőrfelügyelő meglökte vagy félretaszította. Az ügy ennél fogva *korántsem volt oly tragikus jelentőségű*, mint aminőnek Károlyi Mihály gróf látta.

A mentelmi bizottság javaslatait a délutáni ülésen elfogadták és ennek alapján ma 37 képviselőt zártak ki.

39 kizárt képviselő.

A képviselőház üléséről a mentelmi bizottság javaslatára idáig ezeket a képviselőket tiltották ki:

Justh Gyulát összesen 35 napra,

Bikády Antalt, Eitner Zsigmondot, Lovász Mártont és Polónyi Gézákat összesen 25—25 napra,

Abrahám Dezsőt, Balthyány Pál grófot, Bosnyák Gézákat, Csuka Istvánt, Fernbach Károlyt, Huszár Károlyt, Ivánka Imrét, Justh Jánost, Károlyi József grófot, Polónyi Dezsőt, Palugyai Móricot, Preszly Elemért, Sümegi Vilmost, Szencsényi Györgyöt, Zlinszky Istvánt, Veszprémi Istvánt, Holló Lajost, Valentsik Ferencet, Károlyi Mihály grófot, Benedek Jánost, Rákosi Viktort, Kun Bélát, Szabó Istvánt, Kobek Kornélt, Egry Bélát, Kelemen Bélát, Barabás Bélát, Gál Sándort, Kállay Ubult, Beck Lajost, Vertán Endrét és Zboray Miklóst 15—15 napra,

Már korábbi házhatározattal kizárták Kovács Gyulát 33 napra és Ráth Endrét 8 napra.

Ma délutánig tehát összesen harminckilenc ellenzéki zárgó képviselőt zártak ki a parlament üléseiről.

A Ház munkaprogramja.

A kormány tervei a közel jövőben a következőkben összegezhetők: Mindenekelőtt letárgyalatják a honvédségi büntető

perrendet, visszavonják az eddig beterjesztett és elintézetlen javaslatokat. Ezután elintézik a házszabály módosítását Vadász Lipót indítványa szerint és a főrendiházzal megszavaztatják a katonai javaslatokat. Ezzel azután az *ülésszakot berekesztik* és az új ülésszakon már a szigorított házszabályokat alkalmazzák. Elfogadják a felemelt ujonclétszámról szóló törvényjavaslatokat, letárgyalatják az állami és vármegyei *tisztviselők családi pótlékáról* szóló javaslatot, megválasztják az őszi delegációra a delegátusokat és *elnapolják a Ház üléseit szeptember 15-ig*.

Üdvözlük a munkapártot.

A nemzeti munkapárt elnöksége a mai nap folyamán az ország minden részéből számtalan távirati üdvözlést kapott a véderőjavaslat gyors megszavazásának alkalmából. A párt hívei ország-szerte őszinte örömmel gratulálnak a párt tegnapi fértias magatartásához. Ma estig *száznyolcvanöt városból kapott üdvözlést* a párt. Érdekes, hogy a gratulálók között van Herman Gyula volt Justh-párti képviselő, aki bejelentette, hogy a munkapárt állásfoglalását helyesli és *belép a munkapártba*. — A nemzeti munkapárt tagjai közül a képviselőház tegnapi ülésén 29 képviselő nem jelent meg. Ezek közül ma tizenhatan távirati uton jelentették be a pártvezetőségnek, hogy csatlakoznak Telegdy indítványához.

Obstruálnak-e a főrendek?

A véderőreform megszavazása után az egyedüli kérdés, amely a politikai körökben izgatja az, hogy milyen álláspontot foglal el majd a főrendiház a törvényjavaslatokkal szemben. Ez érdeklí mindazokat, akik ma élénk figyelemmel kísérik a magyar politika viharos eseményeit. A legnagyobb bécsi lapnak a Neue Freie Pressenek budapesti munkatársa meg is kérdezte Lukács László miniszterelnököt és Tisza István grófot, hogy milyen állásfoglalást várnak a főrendiházról.

Lukács miniszterelnök egészen röviden annak a véleményének adott kifejezést, hogy a főrendiház tartózkodni fog attól, hogy beleavatkozzon a parlament másik házában történt eseményekbe, mert ehhez nincsen is joga. A miniszterelnök különben reméli, hogy a véderőtörvényt a főrendiház gyorsan letárgyalja.

Tisza István gróf így nyilatkozott:

— A főrendiház legfeljebb azt vizsgálhatja felül, hogy a képviselőház többsége megszavazta-e a véderőjavaslatokat. Ha valakinek eziránt kétsége lenne — hiszen a szavazás a legnagyobb zajban, ellenzéki tombolásban történt — akkor is minden kétkedést eloszlathat a nemzeti munkapárt értekezletének határozata, amelyet Telegdy József indítványában a Ház elé vitt és amelyet 234 szóval elfogadtak.

Arra a kérdésre, hogy egyes főrendiházi tagok részéről várható-e ellenzéki állásfoglalás a véderőreformmal szemben, Tisza így válaszolt:

— Nem hiszem, hogy 10—12 főrendiházi tagnál több akadjon, aki ellenzéki álláspontot foglal el. Még abban az esetben is, ha az Andrássy-csoport főrend-tagjai az ellenzékhez csatlakoznak, csak 20—25 ellenzéki főrendre lehet számítani. Az, hogy a főrendek obstruálnak, kizárt dolog. A főrendiháznak nincsenek olyan házszabályai, mint a képviselőháznak és az esetleges obstrukciót egyetlen permanens üléssel le lehet törni. Azonban nem is valószínű, hogy obstrukciós szándéka lenne a főrendek valamelyik csoportjának.

Ellenzéki oldalról ellenben azt a hírt terjesztik, hogy a főrendiházi ellenzék három vezére: Prónay Dezső báró, Vay Gábor báró és Kemény Árpád báró abban állapodott meg, hogy az ellenzék tiltakozni fog a törvénysértések ellen és ilyen értelmű határozati javaslatot terjeszt a fő-

rendház elé. Ha nem fogadják el, megkezdik az obstrukciót a véderőreform ellen.

Minisztertanács. Pártértekezlet.

A holnapi nap folyamán a miniszterek minisztertanácsra gyűlnek össze, amely alkalommal a fontosabb politikai kérdéseket beszélgetik meg, ugyancsak a holnapi napon tartja a Nemzeti Munkapárt az értekezletét.

Az ellenzék szózatot szövegez.

Az egyesült ellenzéki pártok a Házból kivonulva délután öt órakor Justh Gyula elnökletével a Justh-pártkörben értekezletet tartottak. Justh Gyula felkérte Lovász Mártont, hogy tegye meg az intéző-bizottság jelentését. A jelentésben az intéző-bizottság felhívja az egyesült ellenzékhez tartozó képviselőket, hogy *tartózkodjanak állandóan a fővárosban* és minden képviselőházi ülés előtt egy órával az Országház kávéházban gyűljenek össze és onnan vonuljanak a képviselőház üléseire. Indítványozza, hogy a távollevő tagokat táviratilag hívják Budapestre. Az értekezleten részt vevő képviselők az intéző-bizottságnak előterjesztését egyhangulag elfogadták.

Lovász Márton az intéző-bizottság nevében indítványozza, hogy azok, akiknek mentelmi jogát ma megsértették, ezt írásban jelentsek be a Házban. Végül pedig előterjeszti azon javaslatát, hogy a szövetséges ellenzék *intézzon a nemzethez szózatot* és ebben világosítsák fel a közvéleményt a képviselőházban dúló erőszakról és annak következményeiről és az ellenzéknek ezen törvényteleniségekkel szemben követett magatartásáról. Ezt a javaslatot is egyhangulag elfogadták és a szózat megszerkesztésére Apponyi Albertet és Lovász Mártont kérték fel.

Apponyi Albert szólt fel ezután és elmondja, hogy a karhatalommal eltávolított képviselőket törvényhozói joguk gyakorlásában megakadályozták, voltak azonban, akikkel karhatalmat nem alkalmaztak, de ezek azonosítják magukat a tanácskozási szabadság alapfelfogásával megosztott képviselőkkel.

Justh Gyula előadja, hogy minden határozat, amelyet most a képviselőházban hoznak, semmire és törvénytelen, tehát azoknak senki sem tartozik engedelmeskedni. — Az értekezlet ezzel véget ért.

Andrássy deklarációja.

Andrássy Gyula gróf jelenleg betegesen tejszik és egy deklarációban jelenti be tiltakozását. A deklarációt a nemzethez intézte és pártokivüli hatvanhetes barátaival együtt tiltakozik a törvénysértések ellen és az erőszakkal hozott határozatokat törvénytelennek minősíti.

Társadalmi harc a politika miatt.

Az ellenzéki képviselők között nagyarányú mozgalom indult meg, hogy mindazokból a gazdasági testületekből és egyesületekből, amelyeknek kormányparti képviselők is tagjai, kilépnek. Ezzel akarják elkeseredésükben demonstrálni, hogy politikai ellenfeleikkel még társadalmi téren sem óhajtanak együtt működni. Az első, aki ilyen értelemben elhatározta magát, Polónyi Géza volt. Követik őt a Justh-párt, Kossuth-párt és a pártokivüli negyvennyolcasok csoportjának összes gazdaképviselői. Az Omgeban is, amelynek elnöke tudvalevőleg Károlyi Mihály gróf, rendkívül nagy az elkeseredés. Vay Gábor gróf volt főispán és Prónay Dezső báró bejelentik az Omgeből való távozásukat. Hir szerint Károlyi Mihály gróf is levonja a végső következményeket és napok kérdése, meddig marad az Omge elnöke.

Persze mindez csak tervezgetés, amelyhez fantasztikusabbak is csatlakoznak. Így azt beszéltek, hogy a Justh-pártnak tizenkét tagja elhatározta, hogy *minden eshetőségre elkészül*. A párt egyik számottevő tagja ezeket mondta:

— Minket nem érhet a gyávaság vádját. Hitemre mondom, minden eshetőségre készen állunk. Ha kell, az életünket örömmel dobjuk oda az alkotmány megmentésére. *Tizenkétten végrendelkeztünk*. Az ország nem fog bennünk csalódni.

A tőzsde és a politikai események.

A Házban történt eseményeknek igen természetesen meg van a maguk visszhangja a tőzsdén is. A politikai és tőzsdei élet finom, érzékeny együttérzése rég nem jelentkezett olyan feltűnően, mint ma: illusztris tőzsdéferfiak, a tőzsdébizományos cégek emberei úgy jártak a tőzsdéről a parlamentbe és viszont, mintha mindnek a politika lenne a kenyere, mestersége. Természetesen nem annyira a Ház eseményei érdekelték őket, mint inkább az a rokonszenv, vagy ellenszenv, amelyivel Bécs az eseményeket fogadja. Még tegnap olyan hírek keringtek, persze ellenzéki oldalról, hogy a király helyteleníti a kormány taktikáját. Ma azután egy előkelő tőzsdébizományos cég, amelynek erős üzleti összeköttetései vannak az udvari körökkel, egészen más magán-értesüléseket hozott. A cég bécsi információja szerint a király a legnagyobb mértékben helyesli a történeteket. Örömmel vette tudomásul, hogy katonai erő igénybevétele nélkül sikerült a véderőjavaslat elfogadtatása. Erről a királyi kabinet-irodából levél is érkezett Lukács László miniszterelnökhöz a király meglegedését fejezve ki a kormány iránt.

A tegnapi és a mai eseményeket a tőzsde általában nyugodt szemmel itéli meg. Izgalom egyáltalában nem észlelhető, az üzletkötések kedvezően alakulnak, sőt az értékekben ma emelkedő irányzat mutatkozik. A tőzsde emberei tehát nyilván optimizmussal nézik a helyzetet.

Kilépés a Kossuth-pártból.

Lengyel Zoltán dr. Kossuth-párti képviselő, ma kilépett a Kossuth-pártból. Kilépését levélben jelentette be Tóth János dr.-nak, a Kossuth-párt alelnökének. Levelében többek között így ír Lengyel:

— A mi pártunk a most valósággal nemzeti veszedelmet jelentett obstrukció ellen soha határozott álláspontra helyezkedni nem tudott. Most az obstrukció erőszakos és elbizakodott tobzódása megszüntte az ellenerőszakot. Én egyikkel sem kívánom magam azonosítani.

Levele végén kijelenti, hogy távol akar maradni minden pártkülétől, mert azokkal nem vallhat közösséget, akik lelkiismeretlen könnyelműséggel felidéztek a parlamentárizmus katasztrófáját.

Oszták és külföldi lapvélemények.

A *Neue Freie Presse* ezeket írja a magyar parlament tegnapi eseményeiről:

Hogy a történetek ki viseli a felelősséget, azt mindenki tudja a monarchiában. Az obstrukció, amely egy év óta utját állta a véderőjavaslat törvényre emelkedésének, idézte föl a tegnapi parlamentű felfordulást. A parlamentárizmust, amely most súlyos sebet kapott, már réges régen lábbal taposták az ellenzéki csapatok. Teljes világossággal látható most, hogy hová vezethet a politikai demagógia. Az általános jólét és a politikai szükségesség érdeke követelte, hogy a folytonos és hiábavaló alkudozások helyett biztosabb és szilárdabb alapokra fektessék a törvényhozás jövő tevékenységét. A véderőreform tető alá került és ezzel a monarchia felett lebegő nagy krízis elhárult és a hadsereg győzött a politikai cselszövésen és alatomosságokon.

A *Presse* ezután a főrendiház és az utca várható véleményét tárgyalja.

A *Zeit* ismeretes ellenzéki álláspontjához híven foglalkozik a magyar eseményekkel és azt írja, hogy aggodalomba ejtő körülmény az Magyarországon, hogy nagyon gyorsan és váratlanul mélyreható politikai változások következnek be. Tisza ezt személyes tapasztalatból tudhatja. Ép ezért Ausztria nem fogadhatja nyugodtan a véderő terén most aratott győzelmet, mert ki garantálja, hogy a mostani rendszer mellett az álhatatlan Magyarország kitart.

A *Fremdenblatt*, a király lapja, dicséri Tisza István grófnak gyors és alapos munkáját. Tisza tudatosan tette magát túl a házzsarnokok rendelkezésén és a képviselőház többségével egyértelműen a szükség erejénél fogva az obstrukció ellen fordult. A csapás, amelyet Tisza István mért döntő volt.

A *Reichspost* Tiszának tegnapi parlamentű tettét a politikai intrikák terhére írja. A magyar parlament büneinek bírja ezuttal nem egy osztrák Bach, hanem a magyar Tisza István gróf volt.

A *berlini lapok* nagyjából megelégednek az események egyszerű regisztrálásával s nem fűznek azokhoz kommentárt. A *B. Zeitung am Mittag* nem helyesli ugyan az obstrukciónak ily módon történt letörését, mindamellett Tisza elnöklésének eredményével meg van elégedve. Hangsúlyozza, hogy a véderő mily nagy jelentőséggel bír a nagyhatalmi állást illetőleg. Különösen vonatkozik ez az osztrák-magyar monarchia szövetkezési képességére s így a kérdés Németországra nézve is nagy jelentőséggel bír.

A konzervatív lapok majdnem kivétel nélkül helyeslik Tisza eljárását s a legnagyobb mértékben annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy egész Ausztria-Magyarország, különösen az ősz uralkodó nagy hálával tartozik neki.

A *Kreuz. Zeitung* szerint Tisza feláldozta azt, amit eddig Magyarországon a legtöbbre becsülték: a népszerűséget. Nagy hazaszeretete készítette arra, hogy elvégezze a súlyos feladatot: az obstrukció letörését. Teljesítette ezt a kötelességet tekintet nélkül saját sorsára. Ha Magyarországon az obstrukció egyszersmindenkorra megszűnt, az egyes-egyedül Tisza István grófnak köszönhető.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Máhr Nándor a Modern színpadon. A Modern színház igazgatósága minden erejével azon törekedik, hogy a közönség igazán meleg pártfogását teljesen kiérdemlje. A kabaréban ma bemutatott műsor a szó teljes értelmében nagy sikert aratott, mindamellett az igazgatóság holnapra és holnaputánra vendéget szerződött, hogy a program még élénkebb legyen. Holnap Máhr Nándor, a Nagy Endre kabaré kitűnő művésze mutatkozik be. Máhrt az aradi közönség még nem ismeri, a budapesti kabaré-publikumnak azonban már régen kedvence. Máhr főleg Tisza utánzásával kedveltette meg magát annyira. A házelnök mozdulatait, arckifejezését, beszédét senki sem tudja oly hiven visszaadni, mint ő. Máhr vendég szereplese alatt színre kerül a „Tisza madzagja” című bohózat. A mulatságos politikai szatírban a társulat majdnem minden egyes tagja szerepelni fog. Máhr magánszámait a legújabb kuplékból állanak, amelyeket a fővárosi publikum is csak néhány napja hallhat a Jardin de Parisban.

* A kabaré új műsora. A Modern Színpad új műsora, amelyet ma este mutattak be, őszinte nagy sikert aratott. *Móricz Zsigmond* A Dinnyék című kis vígjátékának eljátszása után a nézőtérben olyan tapsvihár támadt, amilyen még nem hangzott el a Központi kerthelyiségében. A kitűnő vígjáték folytonos kacagásban tartotta egészséges és mégis mulatságos parasztfilozófiájával a publikumot. A vígjáték annyira tetszett a publikumnak, hogy előreláthatólag egész szezon alatt műsoron kell tartani. A magánszereplők már ma új műsorral kedveskedtek a publikumnak, de a közönség kívánságára új programjukat a régival is meg kellett toldaniok. Ma mutattak be a *Tari* című elmés blüettet, melynek szövegét *Gábor Andor*, zenéjét pedig *Simony Albert* írta. A blüett osztatlan tetszést keltett, épúgy mint a *Postás kisasszony* című, amelyet általános óhajra kellett még a műsoron tartani. Holnap kerül színre *Horvitz* Gusztáv aradi hírlapíró egy színpadi tré-

faja, amelynek „Tisza megszavaztatja a véderőt” lesz a címe. A darab tele van kitűnő ötletekkel s habár a politika eseményeit figurázza is ki, semmi tekintetben sem bántó.

* **Piros estély a Fehér Kereszt kabaréban.** Rendkívül nagy siker és tünemény melegség fogadta *Nyáray Antal* és *Horváth Kálmán* kabaréjának ma esti bemutatkozását a Fehér Keresztben. A közönség zsufolásig megtöltötte a téli kertet és szüntelenül tapsolt a szereplőknek: a bájos H. Bárdos Mariskának, Nyáraynak és Horváthnak, akik mulattató kis tréfákat mutattak be és számos kacagtató magánszámmal tették feledhetlenné az estét. Az előadás éjfélokra ért véget. Csütörtökön megismétlik a mai produkciókat, de ujakat is mutatnak be. *Pénteken piros-estély lesz, csak a férfi közönségnek.* Elmondják többek között *Levedan-nak Az ágy* című sorozatából a *Családtám ünnepe* című részt H. Bárdos Mariskával a főszerepben.

* **Zenevizsga.** *Szalay Aranka* zongora és ének tanárnő növendékeivel 1912. június hó 15-én szombaton este 8 órakor vizsgahangversenyt tart a Fehér Kereszt nagytermében, mely alkalomra Aradra érkezik *Ságh József* igazgató a budapesti zenei körök egyik oszlopos tagja, hogy a növendékek tudását, haladását felülbíralja. — Belépődíj: állóhely 1 kor., állóhely 50 fill. A vizsgahangversenyt tánc fejezi be.

* **Pesti mesék.** A „Nagyharang” (Ujságírók Könyvtára) legújabb kötetét Hegedűs Gyula, a nagyhatású fiatal író írta. „Pesti mesék” a könyv címe s nagyjából tréfas és szatirikus rajzok vannak benne a kávéházról, az utcáról és a bennük élő tipikusan pesti emberekről. A nagyharang szerkesztője, Tábori Kornél, az igazi irodalomnak is szolgálatot tett, amikor Hegedűs Gyulának ezt a kitűnő művét besorozta a könyvtárába. A színes címrajzu, izlésees kötet ára feltűnően olcsó: egy korona és minden jobb könyvesboltban, trafikban, valamint a vasúti állomásokon is kapható.

* **Csehor, Az orvos felesége** kapható *Juhász és Társa* könyv-, zenemű- és papír-üzletében Arad.

* A budapesti munkásforradalom épen holnap jubilálja kéthetes dátumát és ami máskor csak emlék volt, most a kinematográfia filmjén keresztül még mindig élő valóság. Az emlékeztető esemény történelmi értékű filmjét csütörtökön mutatja be utoljára az Uránia színház. Nézz meg mindenki a képet, hogy fogalmat szerezzon arról, miként készült a történelem. 175

* **Gazdagember kabátja.** Már csak egy nap választ el bennünket az Uránia nagy művészeti eseményétől a Kinema-szekecs bemutatójától. Pénteken alkalma lesz megismerni az aradi közönségnek az immár minden világárosban kultivált, új mozi műfajt a szekecs, melynek legkiválóbb magyar termékét Molnár Ferenc darabját a Gazdag ember kabátját szerezte meg előadásra az Uránia. A szereplő művészek pénteken érkeznek Aradra és délután hat órakor kerül először előadásra a szekecs. Emeltesse méltó, hogy ezt a darabot a budapesti Apolló százszor adta elő egymás után. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a helyeket idejekorán elfoglalni. 175

* **A munkásforradalom és még két sláger az Apollóban.** Urnapján gyönyörű látványosságban lesz része az Apolló-színház közönségének. Az ünnepi műsort három nagyszabású sláger-kép teszi páratlanná s versenyen felülivé. Holnap kerülnek utoljára vetítésre a budapesti munkásforradalomról készült érdekes eredeti felvételek, amelyek bemutatását igen stilszerűen a munkáshimnusz hangjával kíséri a színház zene-kara. Ezen a nevezetes képen kívül bemutatásra kerül a „Vizi tündér” című pompás társadalmi dráma, amely festői tájon játszódik le s a „Harc a beduinokkal” című pazar kiállítású háborús képet. Ennél a képnél mintegy 1000 embert mozgósítottak s egy repülőgépnak is fontos szerep jut. A méreteiben a kép megközelíti a Troiai háborút, amely még ma is élénk emlékeztetőben él a közönségnek. 177

* **Szenzációs detektívdráma az Apollóban.** Az újabb kibocsátott mozgófényképek legnagyobb slágerét: Büttler Tamás rejtélyes kalandjait az aradi Apolló-színház a fővárosi mozgószínházakkal egyidőben, pénteken mutatja be. Ez a kolosszális detektívdráma, amelyben a kinematográfia a lehető legérdekesebb s legizgalmasabb jeleneteket hozta ki a rendelkezésére álló tökéletes eszközökkel, nagy feltűnést keltett a külföldön.

Osztrák beavatkozás a magyar politika eseményeibe. (Zajos jelenetek a bécsi parlamentben.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, június 5.

Az osztrák képviselőház kisebbségi pártjai ma ismét megragadták az alkalmat, hogy beleszóljának a magyar eseményekbe és interpellációk, felszólalások útján igyekeztek a kormányt belesodorni abba, hogy Magyarország politikájáról véleményt mondjon. Nem kimélték ebben a törekvésükben a király személyét sem.

Az osztrák képviselőház mai ülésén Nemetz szocialista képviselő a magyar politikai események ügyében interpellációt nyújtott be a kormányhoz. Az interpellációjában azt mondta, hogy a parlament házszabályát hallatlan erőszakos csinnnyel megsértették, ami által az alkotmány alapelveit veszély fenyegeti. Olyan államról van szó, mely alkotmányjogilag Ausztriával van egybekapcsolva. Tiltakozását fejezi ki, hogy a közös hadsereget használják fel minden mozgalom elnyomására. Nem hiszi, hogy ezt keresztül merték volna vinni a magyar parlamentben, ha arra nem kapták volna meg előzőleg a magyar király engedelmét, aki egyszersmind osztrák császár is. Interpellációjában kérde, hogy azt amit tegnap a magyar képviselőházban a többség jogérvényes határozatnak és a véderőjavaslatoknak elfogadásának minősített megfelelőnek tartja-e a monarchia alkotmányával, amelynek alapján a véderőt meg kell csinálni. Kérde hajlandó-e a kormány azonnal intézkedéseket tenni arra nézve, hogy a közös hadsereget a magyar kormány ne használhassa fel alkotmányellenes eljárásának fedezésére.

A szocialisták élénk helyesléssel fogadták Nemetz beszédét és hangosan kiabáltak: Abcug Tisza! de a képviselők többsége nyugodtan viselkedett.

Hummer német nemzeti képviselő volt az, aki figyelmeltette a belügyminisztert arra, hogy ez az interpelláció sérti az uralkodó személyét.

Felkiáltások a szocialisták oldaláról: Denuncians! Szégyelje magát!

Heunold báró belügyminiszter reflektált Nemetz szavaira és a legnagyobb határozottsággal visszautasítja azt a modort, amellyel az interpelláló a koronáról megemlékezett. (Élénk helyeslés.)

Foc cseh képviselő: A véderőjavaslatoknak magyarországi tárgyalása a leghallatlanabb merénylet. Az a mód, amellyel a magyar kormány Tiszával a véderőjavaslatot elintézte, osztrák részről a leghatározottabban elítélendő. A korona nem lehet abban a helyzetben, hogy ezt a törvényjavaslatot törvénynek jelentse ki és így azt nem is szentesítheti.

Fogatschnig alelnök: Az osztrák képviselőháznak nincs joga arra, hogy a magyar képviselőház határozatainak törvényszerűségét megvizsgálja. Ezt a kérdést különben a kormány elé fogja terjeszteni.

Preiter német nemzeti: A magyar képviselőházban történt események minden szabadon gondolkodó polgárnak kötelességévé teszik, hogy a veszélyeztetett parlamentárizmus érdekében erélyesen tiltakozzanak. Anélkül, hogy kritizálná a magyar ellenzék eljárását, a rendőrség beavatkozását, mint alkotmány sérelmet a legmélyebben elítéli. Az az út, amelyet Tisza István követ, alkalmas arra, hogy a parlamentarizmusba vetett hitet megdöntse és segédkezet nyújtson az anarkának. Ami Magyarországon történt, az az egész monarchia történetének szégyenfoltja marad. — Kérdezi az elnököt, hogy nem akarja-e nyíltan kijelenteni, hogy az az eljárás, amelyet Budapesten követek nem törvényes.

Adler dr. szocialista: Tanui voltunk azon eseményeknek, amelyek páratlanul állanak a világ

összes parlamentjeinek történetében. Azon ürügy alatt, hogy a parlamentárizmust meg kell menteni, a parlamentárizmust, a jogot, a törvényt lábba tiporták. Azt hiszik, hogy nekünk nem szabad erről beszélnünk? Azt hiszik, hogy azt az aljas merényletet, amely Magyarországon történt, védeni fogjuk. Ugy látszik, a magyar banda minden kritikáját ebben a házban erőszakosan meg akarják akadályozni. Az osztrák képviselőházban akadt egy képviselő, aki denúciálta a belügyminiszternél azt, hogy az interpellációban a magyar király politikájának kritikája tartalmaztatik. Ez szégyen és gyalázat. Tiltakozik a miniszter visszautasítása ellen, miután ehhez csak az elnöknek van joga.

A tanácskozás további folyamán a magyarok elleni gyűlöletről tanuskodó elvakult kifakadások elmaradtak és a Reichsrath újból az eléje tartozó osztrák ügyekkel foglalkozott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Halálos szerencsétlenség történt ez év március elsején a *Lökőházai* vasuti állomáson. Bódy József állomásfelvigyázó egy Flaubert-fegyverrel verebekre vadászott az őrház közelében, mikor egy hajtányon négy munkás kíséretében arra haladt *Vanicsék* Ferenc mérnök. Bódy köszöntötte a társaságot s a fegyvert csövével előre leeresztette. Ekkor a háta mögé lopózott *Kőszegi* József, a pályőr kislia és meghúzta a ravaszt. A lövés eldördült és a golyó oly szerencsétlenül találta, halántékon *Dudás* Béla munkást, hogy az rögtön holtan esett össze. A törvényszék vádtanácsa gondatlanságból okozott emberölés miatt helyezte vád alá Bódyt, akinek ügyében ma tartották meg a főtárgyalást. Több tanút hallgattak ki, majd a törvényszék a vádlott kérelmére elrendelte a bizonyítási eljárás kiegészítését s így a tárgyalást elnapolták.

§ Megsemmisített táblai ítélet. Pékescsahán *Takács* Elemér volt a vezetője a *Singer*-féle varrógép részvénytársaság fiókjának. Amikor ezt az állását ott hagyta, a cég följelentette sikkasztás miatt. *Takács* a gyulai törvényszék előtt azzal védekezett, hogy megtartott ugyan négyszázötven koronát, de jóhiszeműen tette, mert a cégnél kauciója van s a megkötött üzletek után még provízió is jár neki. A vádlottat a nagyváradi királyi tábla is fölmentette, mert megállapította, hogy a szerződéstől eltérően az a szokás fejlődött ki, hogy *Takács* a még nem esedékes províziót is visszatartotta. A Kuria a táblai ítéletet megsemmisítette s a tényállás tüzetesebb földerítésére s új ítélet hozatalára utasította a törvényszéket.

§ A gyulai tragédia. Emlékeztet még az a családi tragédia, amely néhány hónappal ezelőtt Gyulán történt. *Erdős* Imre *margittai* kéményseprő agyonlőtte a feleséget, *Röttiger* Teréziát, mert hűtelen lett hozzá. Az asszonynak a férje Gyulán megvette a *Magyar Király* szállót, de vesztére tette, mert a három gyermekes anyja a különélés ideje alatt viszonyt kötött egy gyulai asztalosmesterrel. Amikor a férj ezt megtudta, Gyulára ment. Felelősségre vonta az asszonyt, aki még válással is fenyegette. A férj borba akarta fojtani a bánatát, de a dárúd után újra felke-reste a feleségét. Az asszony nagyon csúnyán bánt vele, *arcul is köpte*, mire a férj agyonlőtte. A tragikus ügy most került a gyulai törvényszék elé. A tegnapi tárgyaláson a terem zsufolásig megtelt a tragédia iránt érdeklődő közönséggel. A kihallgatott huszonkét tanu mind az asszony erkölestelen életmódjáról tett tanúságot. Az asszony volt kedvese, *Farkas* Károly asztalos a törvényben biztosított jogával élve, a vallomást megtagadta. Az esküdtek három kérdést kaptak és pedig: szándékos, de nem előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésre, a második kérdés: hogy a tett elkövetésekor akaratának szabad elhatározó képességével birt-e és a harmadik kérdés: hogy tettét erős fölindulásban követte el. Az esküdtek este hét órakor hozták meg az ítéletet. Az első kérdésre az esküdtek *nemmel* feleltek és a törvényszék *Erdős* Imrét fölmentette és nyomban szabadlábra helyezte. Az ítélet jogerős.

Jegyző-deputáció Tiszánál és Lukácsnál.

— Biztató kijelentések. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 5.

Az országos jegyzőkongresszus ma délelőtt Budapesten folytatta tanácskozását és be is fejezte. A napirend előtt többen szóvá akarták tenni a kongresszusnak tegnap délután tanúsított azt a magatartását, hogy *Tisza István* *teljesen megéljenzte*. Az elnök azonban nem engedte meg a felszólalást, arravaló tekintettel, hogy a kongresszus nem politizálhat.

Ma a napirend harmadik pontja: *fegyelm-törvény és a szolgálati pragmatika megalkotása* került tárgyalásra. A kérdés előadója *Doboss* Gábor volt, aki erre vonatkozólag határozati javaslatot terjesztett elő. Az előadói javaslatot *Schütz* Emil és *Brüller* János felszólalásai után egyhangulag elfogadták.

Mialatt a kongresszus tanácskozott, küldöttség járt a képviselőházban *Csizmadia* László vezetésével. A küldöttség délelőtt fél tíz órakor tisztelt *Tisza* István grófnál, aki az elnöki fogadószobában fogadta őket. *Jászberényi* Miklós beszéde után *Tisza* István gróf a többi közt ezt felelte:

— A jegyzői állás és a jegyzői kar iránt való rokonérzetem és megbecsülésem teljes mértékben kiterjedhet a jegyzői egyesületre, kiterjedhet már csak azért is, mert ez az egyesület a mellett a teljesen jogosult törekvés mellett, melyet tagjainak erkölcsi és anyagi érdekeiért kifejt, nem feledkezik meg a közérdekről sem és odaadó figyelemmel igyekszik a közigazgatás, a közszolgálat, a közérdek nagy objektív ügyét is szolgálni. Adja Isten, hogy most már helyreállván mielőbb a parlament békéje és munkaképessége, foglalkozhassék az országgyűlés az ország sok más megoldást váró, elhanyagolt, életbevágó érdeke mellett ezzel a nagy közérdekkel is. Nagyon remélem, hogy sikerülni fog ezt a kérdést úgy megoldani és a jegyzői állást a modern magyar állam közigazgatási szervezetébe úgy beiktatni, hogy ott hatáskör, felelősség és az életviszonyok anyagi rendezése is ennek az állásnak messze kiható fontosságával teljes egyensúlyban legyen. (Lelkes éljenzés.)

Ezután a küldöttség *Lukács* László miniszterelnököt kereste föl, aki *Csizmadia* László alelnök beszédére ezt válaszolta:

— Öszinte elismeréssel veszem önök részéről azt a lépést, hogy érdekeik érvényesítése és megóvása céljából összejött kongresszusok a küldöttség által bizalomteljesen fordul a kormányhoz és előadván sérelmeit, bajait, kéri azoknak orvoslását. Ez az út, amely leghibiztosabban vezet a célhoz. Tudom én jól, hogy ebben az országban az állam, vármegye és községek alkalmazottainak helyzetében még igen sok hiány és javítani való van. Többször megmutattam már, hogy *abszolút nem zárkózom el a jogos igények elől* és hogy annyira, amennyire az ország érdekei és mindnyájunkat érintő helyzete megengedi, igyekeztem és igyekszem ezeken az állapotokon fokozatosan segíteni. (Lelkes éljenzés.) Erről biztosíthatom önöket most is és legyenek meggyőződve, hogy különösen mai helyzetemben, miután a belügyi tárca is az én kezemre bízott, kétszeres figyelemmel fogom megfontolni és tanulmány tárgyává tenni az önök előterjesztését s igyekezni fogok sérelmeiken segíteni. (Lelkes éljenzés.) Kérem, méltóztassék bizalommal lenni a kormány iránt és bizalommal és megnyugvással teljesíteni hivatásukat.

A miniszter beszédét a megjelentek éljenzéssel vették tudomásul.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 367
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

HIREK.

Budapesten minden csendes.

— Rendfentartó fegyveres erő az utcákon. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 5.

A múlt éjjel éjfél után bevonták ugyan a főváros utcáiról a katonaságot, de a rendőrség és a csendőrség folyton cirkált. Ma kora reggel újra elfoglalták tegnapi helyüket a csapatok s a főváros ismét az ostromállapot képét mutatta. A katonai erősítést még folytatják, mert a vidékről még mindig újabb csapatok érkeznek.

Igy a szabadkai 86. gyalogezred parancsnoksága kedden délután öt órakor távirati parancsot kapott a budapesti hadtestparancsnokságtól, hogy az ezred egy zászlóalja haladéktalanul induljon Budapestre. Az ezredparancsnok azonnal riadót fuvatott és kiadta a parancsot, hogy az első zászlóalj nyolc órára készenlétben legyen. A zászlóalj Babics Frigyes őrnagy vezényletével külön vonattal indult a fővárosba.

Boda főkapitány erélyes rendeletének és a nagyszámu rendfentartó csendőrnek, rendőrnek meg volt a hatása, mert a legcsekélyebb rendezés sem történt, az ellenzéki képviselők körötti tüntetéseken kívül.

Politikusok és újságírók fővárosszerte terjesztették ma este azt a hírt, hogy Boda főkapitány megkérte a miniszterelnököt, bizza katonákra a képviselőknek a parlamentből való kivezetését és vegye el a rendőrségtől ezt a kinos feladatot. A főkapitány a leghatározottabban megcáfolta ezt és kijelentette, hogy a karhatalom fölötti rendelkezés az ő kezeiben van és marad is.

A szociáldemokrata párt ma sem tett — a főkapitány tudomása szerint — intézkedéseket tüntetésre, általános sztrájkra és ellenőrizhetetlennek azok a hírek is, amelyek arról szólnak, hogy a párt általános európai sztrájkjal akar demonstrálni parlamenti szövetségei — Justhék — letörése miatt.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma az Urnap miatt szombaton reggel jelenik meg.

— A pápa ajándéka Lukács Lászlónak.

Budapestről jelentik: A pápa Lukács László miniszterelnöknek megküldötte legutolsó fotográfiáját sajátkezű írásával ellátva. A pápa a fényképre a következőket írta: „Dilecto filio, nobili viro, Ladislao de Lukács, coelestium bonorum auspiciis apostolicam benedictionem per amantem impertimus.“ Magyarul: Szeretett fiunknak, Lukács Lászlónak a nemes férfiúnak égi jókat kívánunk és őt apostoli áldásunkban szeretettel részesítjük.

— Tisza István felesége a karzaton. Ma is, mint mindennap azóta, hogy Tisza lett a magyar parlament elnöke, a hármasszámú karzaton, szemben az elnöki emelvényel, megjelent egy hölgy: Tisza István felesége. Egyszerű szürke ruha van rajta, régi divatu kalap, mint a falusi református tiszteletesné vasárnap délelőtt a templomban. Világoskék szemén szemüveg, kezében egy újság és gukker. Ma a fiát is elhozta. A láрма, a zaj nem érdekli, mikor a rendőrök bevonulnak az ülésterembe, kiteríti az újságot is olvasni kezd. Csak néha néz le a teremre, ott van-e már az ura? És mikor Tisza István elfoglalja helyét az elnöki széken, gyorsan dobja el az újságot, gukkerét a rászegezi a férjére, le nem vészi a szemét róla. Nézi, fanatikusan, szerelmes asszonyként.

— A honvédelmi miniszter Bécsben. Budapestről jelentik: Hazai Samu honvédelmi miniszter ma délután ugyanazzal a vonattal amelylyel Kossuth Ferenc utazott, Bécsbe indult. A honvédelmi miniszter bécsi útjának céljáról nem tudnak határozottat. Azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy Lukács miniszterelnök is Bécsbe megy, nem felelnek meg a valóságnak.

— A jegyzők és a parlamenti események.

Mikor ma délelőtt a képviselőház ülésteréből a tüzoltó és automobil trombitával harcoló ellenzéki képviselőket a rendőrök eltávolították, némelyikük a karzat felé rövid szónoklatot mondott. A karzaton ugyanis a Budapesti lefolyt jegyzőkongresszus számos tagja foglalt helyet. A jegyzők a kongresszus végeztével kíváncsiságból a parlamentbe mentek és végignézték a ma délelőtti épületes jeleneteket. A kivezetett képviselők toruk szakadtából kiabálták a jegyzők felé:

— Vigyék el az országba a híret annak, hogy mi történik az országházában.

Az ellenzéki képviselők ugyanis azt hiszik, hogy a jegyzők fel vannak háborodva amiatt, mert a renitenskedő honatyákat rendőrökkel vezették ki. Határozottan állíthatjuk, hogy az ellenzéki sajtóhősök erősen tévednek. Az aradmegyei jegyző egyesület egyik vezető tagjával, aki aktív részt vett a két napos jegyzőkongresszuson, ma este alkalmunk volt beszélni. Az illető a következő figyelmet érdemlő kijelentéseket tette:

— Tegnap, kedden délután javában folyt a jegyzőkongresszus, amikor hírül hozták, hogy 36 képviselőt rendőrökkel kellett kivezetetni a képviselőházból. Az ország minden részéből össesereglett ötezer jegyző között leirhatatlan lelkesedés és öröm támadt. Percekig éljeneztek Tisza Istvánt és nyíltan kifejezést adtak annak, hogy csak ilyen radikális eszközökkel lehetett véget vetni a parlamenti anarchiának, amely meggátolta eddig, hogy a tisztviselők jogos érdekeit kielégítő törvényjavaslatokból törvények váljanak. A jegyzők érezték, hogy az obstrukciónak még ilyen eszközökkel való letörése is a képviselőház teljes munkaképességét jelenti és ezáltal a jegyzők régen várt kívánságait a dolgozó parlament teljesítheti.

— Pénzügyi kinevezések. Budapestről jelentik: A király Haraszek László miniszteri tanácsosi címmel felruházott pénzügyi főtanácsost miniszteri tanácsossá és a dohányjüvedék központi igazgatóságának főnökévé, Madarassy Gábor miniszteri tanácsost a magyar királyi dohány jüvedék központi igazgatóságnak főnökét pénzügyi államtitkárrá, Potsa Ferenc miniszteri tanácsosi címmel felruházott miniszteri osztálytanácsost pedig miniszteri tanácsossá nevezte ki.

— A gyermeknapok. A szombati és vasárnapi gyermeknapra nagyban folynak az előkészületek. A vezetőség idén egész új ötletekkel tarkította a gyermeknap műsorát. Így például dr. Műlek Lajosné sátrában szerencsekeréket állítanak fel s husz filléres jegyek ellenében értékes nyereménytárgyakat sorsolnak ki. A mai napon több nyereménytárgyat küldöttek az elnökséghez. Hanzu Nestor droguista egy sátrat bocsátott az elnökség rendelkezésére. A sátorban Matuschik Mártonné és Ottoray Józsefné vezetésével kölni vizet és Molly közfinomítót bolti áron árúsitának majd a hölgyek. A betolyó jövedelmet teljesen a jótékony célra engedte át Hanzu. Kara Győzőné sátrában fényképező apparátus lesz, melyet Kara Mancsi és Schuster Ilma fognak kezelni. Itt említjük meg, hogy Papp I. János püspök a mai napon 20 korona adományt küldött az elnökségnek.

— Kossuth Ferenc fürdőzése. Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc, akinek orvosi rendeletre nauheim kurát kell használnia, ma délután két órakor utazott el a fővárosból. A pártvezértől elutazása előtt a pályaudvaron búcsúzott el több hibe, továbbá Justh Gyula és Apponyi Albert.

— A tábla elnöke Aradon. Szentkeresztly Zsigmond báró táblaelnök ma titkáranak, Szegedy Lajos drnak kíséretében Aradra érkezett, hogy a törvényszék és járásbírósg működését felülvizsgálja. A bírák ma délelőtt tisztelegtek a táblaelnökkel, akivel azután több vitás kérdéssről beható eszmecsere folytattak.

— Rendkívüli kiadások. Arad polgársága

mindig élénken érdeklődött az izgalmas politikai események iránt. Érthető tehát, ha már a kora délelőtti órákban egymást érték szerkesztőségünkben a telefonos érdeklődések. Mohó kíváncsisággal lestek minden nyomtatott röpivét és így nagy keletje volt annak a négyoldalas „második rendkívüli kiadás“-nak, amellyel egy budapesti estilap kora délelőtt árasztotta el Arad utcáit. A publikum, amikor már megvette, akkor konstata, hogy a „második rendkívüli kiadás“ a tegnap délután történt amaz eseményeket közli, amelyeket az aradi lapok már ma hajnalban részletes tudósításban ismertettek. Még ez az üzleti és zsurnalisztikai inkorrekttség se ábrándította ki a közönséget a rendkívüli kiadásokból és az Aradi Közlönynek délután fél ket-tőkor megjelenő kiadását, amely a ma délelőtti eseményeket részletesen és tárgyilagosan ismertette, néhány perc alatt szétkapkodták.

— Cholnoky Viktor halála. Fővárosi tudósítónk jelenti: Cholnoky Viktor, a kiváló író ma este meghalt. Cholnoky halála nagy veszteséget jelent a Magyar irodalom számára. Nem volt termékeny, de művei a magyar irodalom legértékesebbjei közé tartoznak. Néhány év előtt jelent meg „Tammuz“ című kötete, melyben csillogó, erős fantáziával, gyönyörű nyelvezettel megírt elbeszéléseit gyűjtötte össze. Ez évben hagyta el a sajtót a „Alérion madár vére“ című újabb kötete, melyben nagyszerű talentumának ismét tanujelét adta. Állandó munkatársa volt A Hét című revünek. Kontemplatív cikkei a Pesti Naplóban jelentek meg, melynek haláláig munkatársa volt.

— A szegedi Holtzer-cég fizetésképtelensége. A válságba jutott Holtzer Dániel nem tudott megegyezni hitelezőivel, mert a Csongrád megyei Hitelszövetkezet hetvennégyezer koronás követelést jelentett be. Ez ügyben tizenegyedikén, kedden újra tárgyalni fognak a hitelezők. Szombaton délután három órakor Jedlicska Béla közjegyző irodájában elárverezik Holtzer Dániel ingatlansait. A Milkó-fele ház kikiáltási ára ötszáz ezer korona. Elárvereznek száz darab Szegedi Gazdasági és Iparbank részvényt, amelynek huszezer korona az értéke és negyven darab, összesen huszezer korona névértékű Újszegedi Gőzfűrés és Hengermalom rt. részvényt.

— Merénylet egy aradmegyei csendőr ellen. Oláh Elek honctói csendőrszakaszvezető tegnap éjjel egy csendőrtársával őráratról tért haza. Amint éjjel 11 óra tájban Bárfalva felől jövet az országúton haladtak, a vasuti hid közelében lövés dördült el és a söréttöltés Oláh szakaszvezetőt combján megsebesítette. A merénylet, akit a sötétben nem láttak, elmenekült. A másik csendőr nem is mehetett üldözésére, mert sebesült társát igyekezett mielőbb fedél alá juttatni. Nem is sejtik, hogy ki követte el a merényletet Oláh szakaszvezető ellen, akit az aradi katonai kórházba szállítottak ápolás céljából.

— Elkobozták a Népszavát. Fővárosi tudósítónk jelenti: A vizsgálóbíró ma rendeletet adott ki, melyben felszólítja a rendőrséget, hogy a Népszava mai számát foglalja le és a nyilvános helyeken kobozza el. A Népszavának Munkások, elvtársak című cikkét inkriminálta az ügyész, a melyben a 172-ik szakaszba ütköző törvény ellen való igazítás büntetést látja. A rendőrség már kora reggel elkobozta a nyilvános helyeken található lappéldányokat. A lap arra szólította föl a munkásokat, hogy ne engedelmességenek semmi törvénynek és nevezetesen ne menjenek sorozásra.

— Huszmillió tűzkár. Konstantinápolyból jelentik: A sztambuli tüzről hivatalos jelentés még nem áll rendelkezésre. A vizsgálat tovább tart. A jelek arra vallanak, hogy a tűz véletlenségből keletkezett. A pontos jegyzék szerint 1121 ház, 119 üzlet, három mecset, hét iskola, két fürdőház és egy mohamedán kolostor leégett. A kárt 20 millió frankra teszik. A tüzeset által sujtottak száma körülbelül 20 ezer.

E héten selyem mouslin egész vékony 1.20 korona

Harisnyák, keztyűk, matróz-ingek, gyermek-lábtűk nagy választékban

BÁRSONY ANDOR-nál, Arad, Szabadság-tér 17.

— A munkásbiztosító pénztár az arad-megyei gazdákhöz. Az 1912. évi VIII. t. c. a gazdaságokban alkalmazott vizsgázott gépészeknek az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztárnál baleset esetére való biztosítását rendelvén el, az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár fölhívja az aradvárosi, továbbá az aradi, eleki, pécskai és radnai járási gazdákat, hogy gépészeiket haladéktalanul jelentsék be. A hivatkozott törvény az *iparszerű* csépléseknél alkalmazottakat a betegség esetére való biztosítási kötelezettség alól nem vonván ki, ezek betegségbiztosítás céljából továbbra is a kerületi munkásbiztosító pénztárnál bejelentendők.

— Megszökött és elfogott aradi huszár. Az aradi közös huszár ezredben szolgált *Nikla Mihály* nagylaki legény. Nem valami híres katona volt, de azért a pünkösdi ünnepeken szeretett volna a nagylaki utcákon kardesőrtetve sétálni s magát huszáruhában mutatni. Az ezredparancsnokság azonban nem engedélyezett részére szabadságot. A legény nem sokba vette a tilalmat s tegnap reggel hazaszökött ezredétől. A szökött katonának nem sok szerencséje volt, mert a nyomozása iránti sürgöny hamarabb Nagylakon volt, mint jó maga. A csendőrség meg is várta a szökevény huszárt s megvasalva visszahozta ezredéhez.

— Szökés, vagy szerelmi dráma? Egy jó módu békési gazdaember, *Lipsey Mihály* 18 éves János nevű fia és egy szegényebb sorsu békési napszámos *Barta József* Zsófia nevű leánya gyanús körülmények között eltűnt Békésről, úgy, hogy a rendőrség és szülők nem tudják, vajon a legény és leány, akik szerették egymást, megszököttek-e Békésről, vagy pedig öngyilkosságot követtek el. A lapok már azt írták, hogy a Körösbe ölték magukat. A fiatal *Lipsey János* és *Barta Zsófia* szerették egymást. *Lipsey* szülei rossz szemmel nézték, hogy a vagyonos legény egy szegény ember leányára vetette a szemét s emiatt fiukkal többször össze is szólalkoztak. A szülők beavatkozása azonban hiábavaló volt, mert a legény továbbra is hű maradt kedveséhez, akivel pár nap előtt résztvett egy mulatságon is és azóta *Barta Zsófinak* és *Lipsey Jánosnak* nyoma veszett. Eddig nem tudták megállapítani, hogy a szerelmes pár megszökött-e, vagy pedig, hogy öngyilkosságot követett el. Ez utóbbi feltevés mellett szól az, hogy a békési kettőskörös hidján a járókelők ruhadarabokat találtak s a hid külső peremén pedig lábnyomokat. Ebből következtetik azt, hogy *Lipsey János* és *Barta Zsófia* egymást átölve, a Körösbe ugrottak és ott lelték halálukat. Bár a talált ruhadarabokról nem tudták megállapítani, hogy azok az eltűnteké lettek volna. A rendőrség a körösmenti községeket értesítette a két szerelmes eltűnéséről és állítólagos öngyilkosságáról, de hullájukat még mindezekig nem találták meg. Ily körülmények között hihető az is, hogy a szülők kérelhetlensége miatt a legény és leány megszöktek hazáról más községbe, ahol munkát vállalva, dolgoznak, hogy boldogságukat zavartalanul élvezhessék.

— Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét az *Asztalos Sándor utcai Cipkeáruház* mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— Ostromállapot Belgiumban. Brüsszelből jelentik: Az éjjel meglehetősen nyugodt volt. Brüsszelben rendőrök és polgári gárdisták szétverték a tüntetőket, akik kolostorok, templomok, katolikus iskolák ablakait és kirakatokat betörték. Több embert letartóztattak. Éjjel erősen esni kezdett. Éjszél után a rendőrök és a polgári gárdisták visszavonulhattak. Liegeben komoly dolgoktól féltek, mert több ezer sztrájkoló a város ellen vonult, de az éjjel komolyabb események nélkül múlt el. Brüsszelből az éjjel folyamán Liegebe ment egy vonat katonákkal. A hatóságok mára főtartották a tegnapi intézkedéseket.

— Brilláns, gyémánt, arany, ezüst ékszerek, ezüstművek, órák előnyösen beszerezhetők *Igaz Sándor elsőrangú ékszerésznél* Arad, Andrassy-tér Minorita-palota. Telefon 321.

— Öngyilkosság az apa sirján Budapestről jelentik: Családi incidensek miatt meg akart válni az élettől *Katona József*, a Zinsenstein és Thanon gabonabizománys cég tőzsdéi megbízottja. Hogy három nap óta nem járt a tőzsdén, mindjárt elterjedt róla a rossz hír, beszélték, hogy nagy tőzsdéi veszteségei voltak, eltűnt, sokan aztán tudni vélték, hogy az anyagi differenciái miatt öngyilkos lett. Mára aztán kiderült minden. *Katona*, aki 4 évvel ezelőtt szerelmi házasságot kötött, összezördült a feleségével, akivel, noha a legboldogabb családi életet élte, voltak némelykor szcenái. Az incidens után eltávozott a Kálmán-utca 23. szám alatt levő lakásáról, elment a cég irodájába, majd kiment a temetőbe, édesatyja sírjához és ott magára lőtt. A golyó a mellén át a gyomorba fúródott, súlyos sérülésével a Pajor-szanatóriumba vitték, ahol felesége ápolja. Holnap megoperálják *Katonát*.

— A londoni szállítók sztrájkja. Londonból jelentik: A londoni kikötő munkaadói tegnapi ülésükben határozatot hoztak, amelyben a kormány javaslatát, hogy a munkaadó szövetséget alakítsanak, a jelen körülmények között célszerűtlennek jelentik ki. Ehhez a tervhez csak akkor járulhatnának hozzá, ha a munka az egész londoni kikötőkben ismét megindul. A nemzeti szállítók szövetség elhatározta, hogy a sztrájkot proklamálja, ha nem szervezik azonnal a döntőbírósi hivatalt.

— Orvosi körökből. *D. Graur* Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vasszállóval szemben helyezte át. Bejárat a Weitzer J. utcából is.

— Eredeti japánrizsfüggöny darabja 10 okrona, kapható *Kotányinál* József főherceg-ut 3.

— Új fényképészeti műterem. A nagyközönség szíves tudomására hozom, hogy *Aradon, Andrassy-tér 15. szám alatt* (Herman-palotában) egy modernül berendezett fényképészeti műtermet nyitottam, hol minden kivitelű arcképeket a legizlésesebben és a legszolidabb árak mellett készítek. *Felvétel egész napon át eszközölhetők.* Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel *Békés Jenő*. Telefon 916.

— Figyelem! Ha olajfestményét, fényképét izlésesen és olcsón óhajja kereteztetni, kérem bizalommal *Freimann József speciális képherezőhöz* Arad, Weitzer János-utca 9. fordulni, mivel itt kizárólag képherezéssel foglalkoznak, s így legkényesebb igényeknek is megfelel. Dusan felszerelt képkertet raktár. Megyei, városi telefon 912. 3831

— Rendkívüli alkalmi vétel! Különleges villanycsillárok és Wolfram égőkben *Fischer Mór* üveg, porcellán és diszmutáru üzletében Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Elíz-palota.) Városi és megyei telefon 568. 3009

— Elite és Revue Parisienne párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában Andrassy-tér 16. sz.

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok. Telefon 816.

— *Petrás Sári*, a Berlinbe költözött nagy művésznő, lelkes terjesztője a dr. *Bíró féle „Havas Gyopár Crém”-nek*, melyből postacsomagként is rendel. Ugyilátszik hogy a Párisban is kitűnő arcszépítő mégis csak jobb a külföldi szereknél. 5093

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárában Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Kérjen ingyen cipő-árjegyzéket a Moskovits cipőgyár r. t. fiókraktárából, Arad, Szabadság-tér 18.

— Több ezer kötet 3—4 koronás különböző használt tankönyv 20 fillérjével kerül eladásra *Kerpel könyvkereskedésében*.

Osztrák-magyar bank.

Az 1912. évi június 4-én megtartott kisorsolásnál kisorsoltatott:

40/00, 50 éves, forintból szóló záloglevelekben **1,253.000 K** és

40/00, 50 éves, koronából szóló záloglevelekben **549.000 K.**

Az 1912. évi június 4-én kisorsolt záloglevelek 1912. évi október 1-én fogva úgy a jelzáloghitelpénztárnál Bécsben, valamint valamennyi bankintézetnél ki fognak fizettetni.

A f. é. június 4-én kisorsolt és a korábbi kisorsolásokból még fel nem vett 40/00 záloglevelek szávjegyzéke a nevezett pénztárnál és valamennyi bankintézetnél kívánatra ingyen kiszolgáltatik.

A kisorsolt záloglevelek kamatoztatása az illető kisorsolás után legközelebb következő szelvényhatáridővel megszűnik, tehát a folyó évi június 4-én kisorsolt zálogleveleket illetőleg 1912. évi október 1-én.

Bécs, 1912. évi június 4-én.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics
kormányzó.

Wolfrum Pranger
főtanácsos vezértilkár.

3839

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek

robbantószer és vegyitermék gyárai Arad.

Ajánlják, kékkő, calcinált rézkénpor, kristály kénsó, arsenmentes Asbest kőnap, őrlött és sublimált kénpor, darabos és rudkén,

kátrány, színes kátrány, carbolineum, aszfalt és kátrányfedlemez stb. gyártmányaikat és cikkeiket. Postai megbízások azonnal eszközöltenek. Vízszálaránstóknak engedmény.

Gyári raktár Aradon: 2256

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület, Andrányi Károly és Fia. Berta Testvérek, vasüzlet. Hanzu Nestor, drogueria. Steinitzer N., festékkereskedés.

LIPIK

ELSŐRANGU GYÓGYFÜRDŐ

Szlavonia

BIZTOSAN GYÓGYIT: rheumát, ischiast, anyagcsere-zavarokat, cukorbetegséget, alkali baltok, gyermek körköt, csonttöréseket és izomgörcsöket.

Alkalikus sós, jódos vizek.

Radioaktiv források 64°C. Nyári és téli kúra. Kíváncsiak prospektus igény

VITA

DR. KARAS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény hólyag- és vesebetegnek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorfegészt azonnal megkönnyíti

A vállalat tulajdonosa: 3271

CONSUM kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-18

Főraktár: Kardos Miklós ásványvízkereskedőnél Arad.

Kapható: Éles Ármán, Nagy Farkas, Dalmat Lajos, Dörr, Fejér Gyula stb. cégeknél.

TARKASÁGOK.

(Nappal szék, éjjel ágy.) Egy aradi butorkereskedőhöz beállított egy vevő:

— Valami jó ágyat szeretnék venni!

A kereskedő végigvezette a vevőt a raktáron s szorgalmasan mutogatta a készletet. A vevő nem mutatott nagy hajlandóságot. Végül diadalmasan mutatott a boltos egy szerkezetre:

— Ezt tessék megvenni, ez a legpraktikusabb! A világhírű Schöberl ágy! Azaz, hogy nappal szék, éjjel ágy! Ha így be tetetik csukni, akkor karosszéknek lehet használni, ha kinyitják, akkor pompás ágy! Ez a legnagyobb szerű! *Nappal szék, éjjel ágy!*

Kíváncsian nézett a vevőre, de annak szeme pilája sem mozdult.

— Nem tetszik talán? — kérdezte.

— De igen! Hanem én nem használhatom!

— Hissz az lehetetlen! És miért nem, ha szabad kérdezni?

— Kérem én nyomdász vagyok és éjjel dolgozom. Mutasson nekem egy olyat, amelyik éjjel szék és nappal ágy!

(Egy kis szórakozottság.) Sokat olvashattunk már a szórakozott professzorok mulatságos eseteiről, úgy véljük, hogy ez a história fölülmulja az eddigieket. A napokban egy budapesti professzor utazott Aradon át Szegedre és utközben összeszólalkozott a kalauzzal. A csendesen induló vitát később erős szóváltás követte, majd a professzor azzal fenyegette a kalauzt, hogy a legközelebbi állomáson a panaszkönyvbe fogja bejegyezni, hogy vele gorombáskodott. Amint a vonat megállt a következő állomáson, a professzor idegesen kérte a panaszkönyvet az állomásfőnöktől, amit azonban bármennyire kerestek, nem találtak meg. Az állomásfőnök előzekény hangon kérdezte a professzort, hogy tulajdonképpen mi a panasz, illetve mit akar beírni a panaszkönyvbe, mert azt hamarjában

nem találják. Mire a professzor felháborodva azon, hogy a panaszkönyv nincs meg, dühösen válaszolt:

— Azt akarom bejegyezni, hogy nincs meg a panaszkönyv.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Kirándulás Svájcba. Az aradi turista egyesület svájci kirándulása június hó 17-én kezdődik, amelyre a turista egyesületben, vagy Ritt Gyula titkárnál június hó 9-ig lehet jelentkezni. A kirándulás tartama két hét. Részvételi díj 320 korona.

MULATSÁGOK.

(=) Gyermekek-majális a Városligetben. Az aradi összes községi és állami iskolák tanulói csütörtökön délután a Városligetben tartják meg majálisukat. Gyülekezés d. u. 2 órakor a Szabadságterén, onnan zenekísérettel kivonulnak a ligetbe. A szülők és tanúgy barátok részére d. u. 5 órakor nagy énekvásárlást rendeznek az egyes intézetek. Bevonulás este 7 órakor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tapolca. 1. Nem. Othon van, Budapest. 2. Augustus elsőjén.

J-r. Nem valószínű, hogy úgy történt, ahogyan ön hallotta. Különböző érdeklődünk iránta és megüzenjük.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távírti tudósítás.

Budapest, június 5.

Készárú.

Ame ika 1/2-el magasabb. Ámálát korlátozt, vétel. kedv gyenge. 6 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Dél	2 órai
zárlat	zárlat	
Buza 1912. októberi	11.45—11.46	11.48—11.49
Róza 1912. októberi	9.50—9.51	9.52—9.53
Tengeri 1912. júliusi	8.67—8.68	8.74—8.75
Zab 1912. októberi	9.13—9.14	9.17—9.18
Az árak 50 kilónként számítva.		

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Június 5. —

Magyar aranyjárdék 40/0	—	—	—	109—
Magyar koronajárdék 40/0	—	—	—	88-70
Magyar koronajárdék 3 1/2 0/0	—	—	—	77—
Magy. földterem. kötvény 40/0	—	—	—	89—
Horvát-szlavon földterem. kötvény	—	—	—	92-25
Magyar nyeregyársorsjegy kölcsön	—	—	—	216—
Tizszasab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	149-50
Osztrák járdék papírban	—	—	—	88-60
Osztrák járdék ezüstben	—	—	—	91-60
Osztrák járdék aranyban	—	—	—	114—

Osztrák koronajárdék 40/0	—	—	—	88-80
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	157—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	19-95
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	835-75
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	639-25
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	728—
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	17-11
Német birodalmi márka	—	—	—	118—
Londoni vista	—	—	—	241.30
Páris vista	—	—	—	95.62 1/2
10 márkás arany	—	—	—	23.58

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távírti tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. június 5.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10.80—11.90
77	—	—	—	10.90—11.00
78	—	—	—	11.00—11.10
79	—	—	—	11.10—11.20

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	—	—	—	10.70—10.80
Róza	—	—	—	9.55—9.60
Arpa	—	—	—	9.80—9.85
Zab	—	—	—	9.60—9.65
Tengeri	—	—	—	9.20—9.25

Kőbányai sertéspiac.

Június 5.

Június 4. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 162—164 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig, terjedő súlyban) 161—163 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 162—168 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi június hó 2. napján volt készlet 36373 drb. — 1912. június hó 3-án felhajtott 31 drb. — 1912. június 3-án elszállított 302 drb. — 1912. június 4. napjára maradt készletben 36102 drb.

A hízott sertésüzlet irányzata: névlegesek.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1912. június 6-án

1. Két szív között. Színes monopol kép 3 felvonásban. — 2. A budapesti munkásforradalom.

Holnap, pénteken, 1912. június 7-én:

1. Vig eset. Humoros. — 2. Feri és Pali. Kacagtató. — 3. A nagybácsi. Mulatságos. — 4. Az ördög bibliaja. Nagy katonai dráma. 3 felvonásban. — 5. Gazdag ember kabátja. Budapesti bohóság. (Kinema szkecs.)

Előadások kezdete délután 2 órától kezdve esti 11 óráig

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásban katonazenekar játszik. —

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK

már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER CIPŐK

Hegységárban.

941

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Jugye Csipkét, szalagot, sely-
SEHOL! 291 met, kötött, szövött
de olcsón :: árut csakis ::

a Budapesti Csipkeáruház
fióküzletében szerezhethők be
Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

Modern Szinpad, Központi-szálloda.
Ma, csütörtök 1912. június 6-tól kezdve 4 napon át
Uj műsor. Vidéken először.
Dinnyék.
Paraszttérfa, egy felvonásban. Irta: Móricz Zsigmond.

Személyek:
Dinnyecsősz — — — Boldizsár Andor
Tengeri csősz — — — Papp János
Szép asszony — — — Szász Ilona
Csunya asszony — — — Csabay Zsófi

Taxi.

Duett. Irta: Gábor Andor. Zenéje: Szirmaytől.

Lizsédal.

Szövegét írta: Nagy Endre. Zenéje: Nádortól.

Postáskisasszony.

Dalmü. Irta: Gábor Andor. Zenéje: Szirmaytől.

Maár Nándor mint vendég, felléptével színre kerül
Megszavazták a véderőjavaslatokat.

Duett. Irta: Horovitz Gusztáv.

Továbbá

Tisza István madzagja.

Irta: Nagy Endre.

Ezenkívül teljesen új szólószámok.

Szász Ilona, Bács Olga, Lágeli Mariska, Csabay Zsófi, Boross Géza, Boldizsár Andor és Papp János az elmúlt szezon slágereit hozzák ki.

Kezdeté este 9 órakor.

Helyárak: 3, 2 és 1 korona.

Kedvezően idő esetében az előadás a téli-kertben tartatik.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.
Ma csütörtökön, 1912. június 6-án:

1. Harc a beduinokkal. Szenzációs sláger. — 2. A budapesti munkásforradalom. Helyszínen készült aktuális felvétel. — 3. Vizi tündér. Szenzációs társadalmi dráma 2 felvonásban. — 4. Toto talizmánja. Kacagató.

Holnap, pénteken, 1912. június 7-én:

1. Willy és a nevelőnő. Kacagató. — 2. Buttler Tamás rejtélyes kalandjai. Nagy detektív sláger 2 felvonásban. — 3. Nauke mint vezető. Kacagató.

Előadások kezdete délután 3 órától folytatlagosan 11 óráig tartatnak.

NYILTTÉR.*

Ujmenetrend

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő összes vonat menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

:: Ára 12 fillér. ::

CSÉPLÉSHEZ és gőzszántáshoz

ajánlunk egész waggon vételnél közvetlenül a bányából szállítva elsőrendű, darabos

magyar és porosz

KÖSZENET

legolcsóbb bányáarákon

ugyszinté kisebb vételeknél

Boros Béni-tér 2. sz. alatti szételepünkről

Mielőbbi becses megrendelése esetén figyelmes és gondos szállítást vállalhatunk

Kneffel Károly

és Fia köszön, kovácszán-, koks-, faszén- és cement-nagykereskedése

Arad, Boros Béni-tér 2., saját ház.

Mindenütt kapható

Kérjen ingyenpróbát

Csak azoknak,

a cigarettáinak,

a kik egészségükre való tekintetből nem szívnak naponta 1-2 főt, lértől többet kiadni:

Clubspecialité.

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

Erre a tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronz- és színezés más valamint színezés figyelemmel. Amelyek nélkül vannak, de minden lapocskában és hüvelyben benne van színezéssel a védjegy és a gyártás aláírása. Modár.

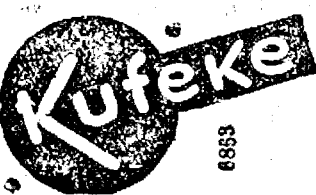
Főraktár: Huszár M. dohány- és szivar-különlegességi áruüzletében és kapható minden jobb üzletében. 6903

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény, ízületi és meghűléseknek.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ágyasólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

A bel- és külső nagy orvostekintélyei ajánlják a „Kuféke”-t mint a legjobb táplálékot hányászekelésnél, hasmenésnél és bélhurutnál.

6641

Mindennemű férfi, női és gyermekruhák vegyileg tisztítatnak, vagy festetnek.

Fehérneműek hófehérre mosatnak és vasalás céljából elfogadtatnak.

Müller J. és Fia

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógári

gyűjtő-telepe

Arad, Weitzer János-u. 7. sz. (uj gör. kol. palota.)

Megnyílt!

|| Állandó alkalmi vétel. ||

CSIPKE ÁRUHÁZ

ARADON,

Asztalos Sándor-u. 4.

Értesítés! Van szerencsém a nagyérdemű vásárló közönséget értesíteni, hogy az Asztalos Sándor-utca 4. szám alatti Csipkeáruház **nem azonos** a most megnyílt Andrássy-téri csipkeáruházzal. — Főtörekvésem, mint eddig, továbbra is az lesz, hogy olcsó és jó árukat árusítsak. A tavaszi és nyári dolgok már mind megérkeztek, egymint:

Csipkék 2 fillértől
Csipke szövetek 50 fillértől
Csipke gallérok minden faconban
Ruhadiszek minden kivitelben
Gázak duplaszéles kor. 1.— méterje
Széles szalagok minden színben 60 fillér méterje
Női harisnya 3 pár 1 kor.
Férfi sockni csikos 3 pár kor. 1.20 fill.
Férfi sockni Macco 3 pár 90 fill.
Gyermek harisnyák 30 fillér nagyság szerint
Selyem harisnyák kor. 4.—
Cérna keztyük 40 fillér
Selyem keztyük hosszú kor. 3.—
Bőr glasé keztyük hosszú kor. 3.60
Bőr glasé rendes fehér és színes K. 1.70
Zephier turista ing kor. 2.60
Zephier ingek gallér nélkül 2.80

Fehér férfi ingek R. chiffon 1.98
Háló férfi ingek R. chiffon 2.60
Alsónadrágok francia szabás I. köpper kor. 2.80
Eső ernyők férfi és női kor. 2.90
Férfi gallér I. minőség 30 fill. és 12 fill.
Férfi kezelő Ia. minőség 40 fillér.
Nadrágtartók minden színben 70 fill.
Zsebkendők battiszt 20 fillér
Nyári gyermek trikók 50 fillértől
Gyermek socknik 30 fillér
Battiszt mieder védők 70 fillér
Glott- és Battistkötők 1 kor.
Lüster aljak, dupla fodorral 3 kor.
Selyem aljak, minden színben 7 kor.
Batist blousok minden színben 2.40
Selyem blousok minden színben 7.50
Női ingek R. Schifon 1.60
Női nadrág R. Schifon 1.80

Csipkefüggöny Stórok Szőnyegek

L I N O L E U M

Meglepő árak! — Kérem meggyőződni vételkényszer nélkül.

Tisztelettel: **CSIPKE ÁRUHÁZ.**

3765 **Telefon szám 932.**

|| Hallatlan olcsó árak. ||

Figyelem! Himzett Madeira nagy választék.

Csipke és csipkeszövetek nagy választéka.

Hungária

Általános Biztosító Részvénytársaság.

Részvénytőke 6,000.000 korona.

Elfogad:

Tűzbiztosításokat, életbiztosításokat, baleset és szavatossági biztosításokat, jégbiztosításokat, állatbiztosításokat a legelőnyösebb díjak, kedvező modern feltételek mellett. — Gazdasági egyesületek tagjai tűzbiztosításaik után 20 százalék díjengedményben részesülnek.

KARTELLEN KIVÜL.

Iroda:

Aradon, Atzél Péter-utca 1. szám a.

(Az „Aradi Első Takarékpénztár” épületében.)

Helyi és vidéki képviselők Arad-, Csanád- és Hunyadmegyékben kerestetnek.

THE VERA

American Shoe

Geistlich gestülpt

A jelenkor
legtökéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai

cipője

erők, hőigye és gyermekok részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktári

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

Telefon 442.

Lapkihordópár felvétetik.

FOG

aranyból

FOG

porcellánból

FOG

kautschukban

a beszédhez és rágáshoz a legalkalmasabban,
a természetes fogaktól megkülönböztethetetlenül

NOVÁK RUDOLF

fogműtermében készülnek

Arad, Szabadság-tér 5. szám.

Katonatisztek, papok, deákok és alkalmazottak 15% kedvezményben részesülnek.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

KÖLÖNFÉLE.

Ház eladó

Radnai ut 10/a. szám alatt, szép telekkel. Ugyanott 3 szobás utcai lakás augusztus 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott. 3843

Iszterei házi kecskét kapható
Aulich Lajos-utca 14. Ugyanott fehérnemű varrás és javítás elfogadják. 3845

Két

darab egyenként 100 m² méter alapterületű helyiség, ezek alatt ugyanolyan térfigatú világos és száraz pincékkel raktárnak, műhelynek alkalmas, kiadó. Bővebbet Boros Béni-tér 7. alatt 3817

Mű-lép

szavatolt tiszta méhviaszból készítve, méhészeknek tetszés szerinti méretben jutányosan kapható Kallap János viaszműiparánál Arad, Deák Ferenc-utca 6. szám. Telefon 863. szám. 3489

Ebéd,

vacsora kapható néhány egyén részére. Cím a kiadóhivatalban. 3808

Jég

háztartási célokra, naponta házhoz szállítva, havi bérletben megrendelhető az „Aradi Jégletelep” jéggyáránál Petőfi-u. 7a. Telefon 199. szám. 2638

Férges baromfiak
megtisztolnak Vojtek és Weiss baromfi-féregporától. II-5251

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készítjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom franciák és német gyártmányú likőrössentiák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatú és színnű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerész Arad. 1224

Férges baromfi ólak
teljesen megtisztolnak Vojtek és Weiss baromfi-féregpusztító szerrel. Sikeres garancia. II-5251

2111

Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek
Farkas Streicher J. cégnél
Arad, Tökölly-tér 1. sz. 3821

Bér-autók

Taxameteros
Telefonszám
816

2881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Házlebontás miatt üzletemet
Deák Ferenc-utca 7. sz.
alá helyezem.

A raktáron levő villamos csillár és lámpákat leszállított árban adom el.

Diamant Ferenc

villamos szerelő. 3161

Jó egészségednek

fontosabbára használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalommentes gyomortisztító házi szer. Iste édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-50. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerártervező 4013

ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Czigler Ignác

szobafestő és mázoló mester

lakását Domány-palotából

Kossuth-utca 38. szám

(Gyermekekórházzal szemben)

helyezte át

Telefon 844. 844 Telefon 844.

Borszék

fürdő

(Békéscsaba, Vas, Állomás: Marosbócsa.)

Különleges gyógyhely. 900 méter t. magasságban. Ózondus fűves tozopos. Számtalan természetes szénásvány és vasas gyógyforrás. Hőforrás és meleg szénásvány pezsgő és morfurdók. Idegesség, astmatikus bajok, általános elgyengülések, gyermekkorú angolkór és vereségnyak ellen biztos hatású. — Fénykezelés a Borszék-állomásban. — Prospektus küld az igazgatóságnak.

Uj billiárd- és kávéház berendezési műhely.

Van szerencsém egy a helybéli, mint vidéki kávéház tulajdonos urakat tisztelettel értesíteni, miszerint

Aradon, Illés-u. 49. sz. alatt

billiárd és kávéház-

berendezési műhelyt

nyitottam. — Külföldön szerzett bő tapasztalataim alapján hivatottnak érzem magam, hogy egészen új billiárd-aszaltokat elkészíteni, valamint azok megrövidítését, újonnan áthúzását beeresztését, használt aszaltok kijavítását, dákókat stb. a legpontosabban és legrövidebb idő alatt szakemberként és jutányos áron elkészíteni.

Billiárd-aszaltok és dákók

állandóan raktáron.

Vidéki megkereséseket és leveleket kérek Boros Béni-tér 6. szám alá címezni.

Nagybecsű pártfogást kér, kiváló tisztelettel 1935

Pejó Rezső billiárdkészítő, Arad, Illés-utca 49. szám.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben. 3741

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

Cserépkályha és takaréktűzhely

készítő műhelyemet **Radnai-ut 20. sz. a. megnyitottam**, hol olyan kályhákat készítek, melyekhez kevés fűtőanyag szükséges. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölk.

Miért is kérem a t. közönség becses pártfogását;

Szücs András

3847 kályhamester.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad város és vidéke n. é. közönségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelő legdivatosabb férfi, női és gyermekcipő mintaraktárt rendeztem be saját készítményű cipőkből, hol raktáron tartok a legkényesebb igényeknek is megfelelő árú, rendkívül olcsó árak mellett. Rendelések 24 óra alatt elkészíttetnek. Ortopéd cipőket szakember készít. Kérem a n. é. közönséget, szíveskedjen meggyőződést szerezni cipőim izléses kiállításáról, jóságáról és olcsóságáról. Szíves támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

Fogtechnikai műtermünket

a Forray-utcából **Szabadságtérre, az színház-épületbe helyeztük át.**

Szájpadlás nélküli fogsorok

a régi sistemától eltérőleg nem kaucsukból, hanem egy legújabb felváltott anyagból készülnek, amely teljesen szagtalan, iztelen, nem korhad és nem törik. Arany és platin munkákat a legmérsékeltébb áron készítünk med. Kurzer Bertalan és mártfai Vidor Ernő.

Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját műhelyemben készült **férfi-, női és gyermek-**

czipők

jutányos ártért kaphatók

Czernóczy Mihály

dusan felszerelt cipőraktárban

Arad, Kossuth-u. 3. sz.

Színes cipők nagy

választékban kaphatók. 2093

Mértékutáni megrendelések pontosan és jutányos ártban eszközölköttek.

Telefon szám 23.

Telefon szám 23.

Ujj János

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdő-hegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betoncsöveket, kövező lapokat, műmárvány teraszok és mosalk lapokat, oszlopokat, lépcsőket, pallókat, cserepet, téglát, vasbetetes kutgyűrűket, kályha-alátéteket tetszés szerinti hosszúságú itató vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket és terveket, vasbetetes betonhidakra és járdák betonozására is készít. 5841

ALVÁCZA

kénes
hőgyógyfürdő

(Arad- és Hunyadmegye határán)

május 1-én megnyílt.

A fürdő 38 C. hőmérsékletű, természetes, kénes hévízeit századok óta kitűnő eredménnyel használják **csúsz, köszvény, rheuma, bennulás** és egyéb izületi betegségek gyógyításánál.

Eredményes furás következtében állandóan tiszta víz áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Nagy gondozott park. Állandó kitűnő cigányzene. Játsszóterek. Gyönyörű kiránduló helyek. Ózondus levegő. Vasúti állomás. Posta és táviró.

A fürdő előnyei: Közelség. Közvetlen vasúti állomás. Kitűnő ételek és italok. Tiszta, száraz szobák. Figyelmess kiszolgálás és **csodagyógyhatás.** Május elsejétől szeptember tizenötödikéig az összes motorvonatok megállanak a fürdő parkjánál. 3347

Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál

Berkovits Izidor

fürdőtulajdonos.

Ezen rovatban minden szöveg egy-
esetleg kétféleképpen is megírható,
vastagabb betűkkel 3 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 162. sz. II.
Kiadóhivatali telefon: 193. sz.
Szerkesztőség: 367. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján történik — a mellékletben a szabályok — az apró hirdetésekben. Tudakozásul a hirdetés azóta mindenkor közzétett. Lovébeli megkereséseket (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, és esetében, válasszal megválaszolják. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 3 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kifizetéséig díjtalanul megőrzendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

LEVELEZÉS.

Margitkám

Anna ön egy csókot?? Oh igen, de csak ha Anna-papíron kér meg erre, kaphatja juhásznál! 3437

Egy leány özvegy asszony

oly uri ember ismeretséget óhajtja, aki öt havonta támogatná. Leveleket „Bolygó csillag” jellegre a kiadóba kérek. 3854

Fehér mellényes

uri ember kérdezi azon két uri nőt, kik vasárnap este felé a Marosparton együtt ültek, egyik fekete ruhába, másik piros fátyollal volt, ismeretség lehetséges-e? „Állandó barátság” jellegre, teljes címmel, postrestant választ kér. Diskréció becsületszavammal biztosított. 3857

Női írók,

kajtuk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

ÜZLETEK.

Kiadó üzlethelyiség.

esetleg, lakással Arad, Deák Ferenc-utca 8. Felvilágosítást nyújt Kalap Bazar ugyanott. 3547

Bettelheim utóda

elsőrendű fehérnemű-tisztító intézet családi körülmények miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3795

Egy igen jömenetelő

és élénk helyen lévő pálinkadepó, valamint egy szálloda 10 szobával és jó kiméréssel átadó. Érdeklődők forduljanak személyesen Farkas Ábrahámhoz, Arad. 3706

Üzlethelyiség

Weitzer János-utcában kiadó. Alkalmas ékszer-, órá- és virágüzletnek is. Bővebbet a házmesternél, Kazinczy-utca 1. sz. 3851

Egy igen élénk forgalmu

vendéglő, mely nyári üzlettel kapcsolatos, családi okokból eladó. Bővebbet Farkas Ábrahámhoz, Lázár Vilmos-u. 3852

A legjobb minőségű
gyertyánfa-bábuk
és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktum”
teke-golyók
nagy választékban kaphatók
Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintézetnek. 3201

ALKALMAZÁST KERES.

Házi kisasszonynak

ajánkozik, szelíd szorgalmas fiatal leány, jó bizonyítvánnyal. Ajánlatokat „Vidéki” jellegre a kiadóba. 3823

Házvezetőnői állást keres

magas, intelligens, 27 éves, fedhetlen előéletű hajadon, 50 koron fizetéssel, magányos urhoz azonnali belépésre. A háztartás összes ágazataiban hosszabb időről szóló kitűnő gyakorlata van. Birtokos előnyben. Simon Veronka, posta Simonyifalva, Holomburpuszta (Aradmegye.) 3839

OKTATÁS.

Német és francia

nyelvtanfolyam, kereskedelmi levelezéssel és gépirással egybekötve, Engel Mór ur vezetése alatt, Ziffer Sándor gépiró-iskolájában (József főherceg-ut 7., I. emelet) folyó hó 5-én megnyitott. Jelentkezők még elfogadhatnának ugyanott. A tanfolyam tartama 6 hó. Mérsékelt tandíj. 3855

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491

forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tytján Testvérek, ahol a legszolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és vevése. Ugyiszintén kieszaközöl pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 1019

Eladó ház

emeletes, 14 évig adómentes, kedvező fizetési feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 3844

Eladó magánház

Török Gábor-utca 18. 3848

Világoson,

egy szép fekvésű termő szőlő, helyben a főtérhez egészen közel egy ház eladó. Bővebbet a kiadóban. 2331

Vágóhid-utca 18.

és Mihály-utca 56. szám alatt jó karban lévő szőlő eladó, amely esetleg alkalmas lakóház telkekre is, ugyiszintén eladó a Választó-utca 33. sz. alatti földszintes és a Kossuth-utca 40. szám alatti emeletes ház. 3788

Gyümölcsfa

hernyók és mindentféle gyümölcs-pusztító rovarok ellen „Tabicotin Emulzió Vojtek” a legjobb. Egy kisérlet mindenkit meggyőz. Vojtek és Weisz, Arad. II-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Egy tanuló

Wild Ferenc cukrászdájában felvétetik. 3799

Junger Mann,

fachtüchtig, der ungarischen und deutschen Sprache in Wort und Schrift vollkommen mächtig, guter Rechner, Stenograf und Maschinenschreiber wird für unser Dampf-sägebureau gesucht. Anträge mit Angabe von Referenzen an Grassl, Schenk & Co., Dampfsäge, Palota-Ilva. 3807

Ügyes háziavarrónő

kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 3842

Könnnyű házimunkára

egy 13-14 éves rendes leány gyermektelen családdal felvétetik. Arad, Kölcsey-utca 9a.

Jómodorn

leány, aki irodai munkákra alkalmas, felvétetik Stern Adolfnál, Boros Beni-tér 8. 3818

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó magánház

augusztus 1-ére, Sarkad-belváros Választó-utca 24/a szám. Mely áll egy háromszobás lakásból ennek mellékhelyiségei, zárt folyosó, pince, szép udvar, gyümölcsös- és szőlőskertből. Értekezhetni lehet ugyanott. 3653

2 utcai butorozott szoba

és 2 szobás lakás, konyha, előszoba azonnal kiadó. Luther-utca 1. szám. 3858

Szabadság-tér 7. szám alatt egy öt szoba, alkóv és mellékhelyiségekből álló másodemeleti lakás f. évi augusztus 1-re kiadó. 3840

Különbözőjratu

elegáns földszintes butorozott szoba, előszobával, az Erasébet királyné-köruton kiadó. Bővebbet Krausz Paulin könyvkereskedésében. 3846

Egyszobás utcai új lakás

mellékhelyiséggel, július 1-ére vagy azonnal kiadó. Péter-utca 7. 3853

Lakás.

József főherceg-ut 1. sz. II. em. egy udvari szoba, konyha és fürdőszoba azonnal kiadó. Bővebbet a házmesternél. 3797

Sina-utca és Tökölly-tér

sarkán lévő bérházamban egy 4 és több 2 szobás lakás kiadó. Ertekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19. szám. Telefon 627. szám. 2741

Egy két szobás

lakás összes hozzátartozókkal azonnal kiadó. Edelsbacher-utca 19. sz. alatt. 3810

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-visszahasználatával. II-5251

LAKÁST KERES.

3 vagy 4 szobás

lakást keresek a belvárosban, fürdőszobával. Cím a kiadóhivatalban. 3841

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hisz tudja már ön is?

hogy a legesimább és legtartósabb saját műhelyben készült kész férfi, női és gyermekcipők jutányos árért kaphatók az Aradi cipészek termelő szövetkezeténél Aradon, Szabadság-tér 14. szám alatt. 6674

Hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlom legdivatosabb bécsi és párisi eredetű modell-kalapudonságaimat, melyek nagy választékban, izléses kivitelben, igen előnyös árban szerezhethők be nálam. Nagy választék gyermekkalapokban. — Havas Gizella női kalap-divatterme, Forray utca (Gróf Hunyady-palota.) 1741

Nyaralóknak 4481

előnyös kölcsönkönyvtári bérlet, tet-szés szerinti kicseréléssel. Minden új műraktáron. Magyar és német szépirodalmi művek és folyóiratok minden elfogadható árban kaphatók. Divatlapok legnagyobb készlete. Krausz Paulin, színházépület.

Elköltözés miatt

kitűnő kereszthúros rövid zongora eladó. Ugyanott teljesen új villanyluszterek eladók. Simonyi-utca 10. sz. alatt. 3838

Johan Maria Farina

valódi kölni viz aradi főraktára Róna Jenő kefe-, pipere-, illatszer- és bórdíszműáru üzletében, eredeti gyári áron lesz árusítva. 3291

Ponni kocsi

egy és két lóra, fékkel, kivágott oldalú eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3696

Házbérlőknek,

e célnak megfelelő beosztással kaphatók Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Használt de jó

karban lévő Umrath-féle szalma-press, jutányos áron eladó. Bővebbet 463 telefon szám alatt. 3738

Vanilón

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótól egy rud legfinomabb vaniliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészták készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerára Arad. 1224

Liköraromák

mindentféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251